

Srce Slovenije

**inyour
pocket**

2014/2015

Srce Slovenije

Znamenitosti, doživetja, okusi in posebnosti srčnega prostora, le nekaj minut iz Ljubljane

Velika planina

Čudoviti pogledi na morje in še veliko več na največjem slovenskem alpskem travniku

inyourpocket.com

BREZPLAČNI IZVOD

Terme Snovik – eko svet termalnih užitkov

- Idealni kraj za družine in aktivno preživljanje prostega časa
- Le 30 km iz Ljubljane in nekaj minut od Kamnika, v neokrnjeni naravi, ob vznožju Kamniško-Savinjskih Alp
- Apartmajsko naselje »Hiške na robu gozda« ****

EKO TERME SNOVIK
Snovik 7
Laze v Tuhinju, Slovenija
+386 (0)1 83 44 100
info@terme-snovik.si,
www.terme-snovik.si

KARAVANING

po Srcu Slovenije

Se ob poti radi ustavite, občudujete naravne lepote, dediščino, uživate v lokalni kulinariki in spoznavate ljudi?

*Obiščite Srce Slovenije,
prvo karavaning
destinacijo v Sloveniji!*

WWW.SRCE-SLOVENIJE.SI/TURIZEM

Okusi Kamnika - zgodba o trniču

Foto: David Lotrič

Trniče, trdi sir značilne hruškaste oblike z Velike planine, so v zadnjih stoletjih poleti med pašo iz skute, smetane in soli izdelovali pastirji. Vedno v paru, saj s svojo obliko ponazarjajo ženske prsi. Skrbno so jih okrasili s posebnimi ornamentami, ki so jih vtisnili z reliefno izrezljanimi lesenimi paličicami - "pisavami".

Pastirji so trniče postopno nehali izdelovati in tradicija se je skoraj izgubila, le po zaslugi nekaj redkih posameznikov se je ohranila v obliki izdelave trničev kot spominkov, pri Zavodu za turizem in šport v občini Kamnik pa si s projektom Trnič na vsako mizo sir s podporo strokovnjakov in lokalnih gostincev prizadevajo obuditi kot kulinarično posebnost.

Jedi s trničem lahko poskusite v izbranih gostilnah v Kamniku, na različnih dogodkih po Sloveniji, kupite pa ga lahko v TIC-u Kamnik in v izbranih trgovinah po Sloveniji.

Foto: Klemen Brumec

Ljubezenska zgodba trniča

Po izročilu so pastirji trniče jeseni, ob koncu paše, kot dokaz ljubezni in zvestobe, lahko tudi obljube zakona, podarjali svojim izbrankam, ženam in dekletom. Število trničev je bilo vedno parno – po dve kepi sta bili okrašeni z enakimi ornamentami. Pastirji so en trnič obdržali, drugega pa podarili izvoljenkam, ki so sirčke hranile tudi več let. Če je obdarovanka sir sprejela, je s tem pristala na pastirjevo dvorjenje.

inyour pocket

ESSENTIAL
CITY GUIDES

Budnarjeva muzejska hiša

Zgornje Palovče 5 nad Kamnikom

Edinstven živi muzej, ki nudi vpogled v preprosto življenje naših prednikov.

DOGODKI • DEGUSTACIJE DOMAČIH JEDI
OTROŠKI ROJSTNI DNEVI • DEKLIŠČINE
TEAM BUILDINGI • VODENI OGLEDI

I: www.domacija.com, alenka@domacija.com,
031 528 747

Srce Slovenije	7
Kraji	8
Top 10	11
Dogodki	14
Znamenitosti	16
Šport in aktivnosti	34
Restavracije in kavarne	38
Namestitev	48
Zemljevid	50

Golf Arboretum LJUBLJANA

- 18 HOLES
- DRIVING RANGE
- PROSHOP
- RESTAURANT

SAMO 15 MIN
OD LJUBLJANE

ONLY 15 MIN
FROM LJUBLJANA

facebook.com/golfarboretum

www.golfarboretum.si

Prva stvar, ki jo opazite, je zelenje, ki se razprostira, do kamor seže oko – 58 % celotne površine Slovenije namreč pokrivajo gozdovi in nikjer ni to bolj očitno kot prav v srcu dežele. Zelene doline, ki jih dopolnjujejo brezkončni valoviti hribi, segajo daleč do obzorja. Slovenija je nesporen dragulj lepote v evropski kroni; čudovita dežela s široko paletto najrazličnejših pokrajin, zaradi katerih vam bo zastal dih. Kateri del države je lepši, bo vedno odvisno od okusa vsakega posameznika, toda težko rečemo, da to ni ravno pokrajina, ki ji pravimo Srce Slovenije. Sedem občin, ki slovensko turistično ponudbo bogati z obilico prijetnega za oko in uho, sestavlja utripajoče srce te države.

V Srcu Slovenije življenje iz preteklosti in življenje v sedanjosti bivata v sožitju eden ob drugem. Pokrajina, ki leži vzhodno od Ljubljane, že dolga stoletja predstavlja razpotje in stičišče tega območja, dokaz njene dolge in pestre zgodovine pa so tudi reke, ki jo prečkajo. Ostanke zapuščene Rimljanov, baročne cerkve in idilične vasive, ob tem pa še izjemni pogledi na Kamniško-Savinjske Alpe, omamno zelenje in obrežja rek, ki vsi skupaj sestavljajo zgoščen mozaik vsega, kar Slovenija ponuja. Zgoščen je prava beseda, kajti raziskovanje te prelepe pokrajine ne bi moglo biti lažje.

Ne preostane vam torej drugega, kot da sedete v avto, spustite okna in se prepustite neizmerni lepoti in tradiciji počasi utripajočega Srca Slovenije.

Veseli bomo vaših odzivov na Facebooku, Twitterju, Foursquare, Instagramu, pa tudi prek dobre stare elektronske pošte.

inyourpocket

Srce Slovenije In Your Pocket

Drenikova 33, 1000 Ljubljana, Slovenija

Tel.: +386 30 316 602

slovenia@inyourpocket.com

www.inyourpocket.com

©IQBATOR d.o.o.

Tisk: EdnasPrint

Prevod: Andraž Šumrada in prevajalska zadruga Soglasnik

Zemljevid: Kartografija

Naklada: 20.000 izvodov

Uvodnik

Urednik John Bills, Yuri Baron, Irena Jamnikar

Novinarji John Bills, Yuri Baron, Will Dunn,

Postavitvev & oblika Radomir Lazović

Svetovanje Craig Turp

Naslovna slika: Picture Slovenia

Slike: Razvojni center Litija in 7 občin, ki so partnerice projekta (Dol pri Ljubljani, Domžale, Kamnik, Litija, Lukovica, Mengeš, Trzin)

Avtorske pravice

IQBATOR d.o.o. si pridržuje pravice do besedila. Fotografije so v lasti od Razvojnega centra Litija in 7 občin, ki so partnerice projekta. Zemljevidi so v lasti kartografov. Vse pravice pridržane. Delo je zaščiteno in jih ni dovoljeno kopirati v nobeni obliki, razen kratkih odsekov za pregled dela s pisnim dovoljenjem založnika ali latnika pravic. Znamka In Your Pocket se uporablja pod licenco iz UAB In Your Pocket (Bernardinč 9-4, Vilna, Litva, tel.: (+370) 5 212 29 76).

O NAS

Letošnje poletje mineva 22 let od prvega vodiča In Your Pocket, ki je izšel v Vilni, v Litvi. Danes smo največja evropska založba lokalno izdelanih mestnih vodičev s pokritimi več kot 100 mesti na celinei (Gudarul je zadnje mesto, ki je bilo vtaknjeno v žep) in skoraj 5 milijoni izdanih vodičev na leto.

Stremimo k inovativnosti, zato smo nedavno smo izdali novo verzijo aplikacije za iPhone, ki si jo lahko naložite brezplačno na Appstore-u pod iskalnim nizom »vodiči IYP«. Za več novih informacij nam sledite na Facebooku (facebook.com/inyourpocket) ali Twitterju (twitter.com/inyourpocket).

PREDSTAVLJAMO VAM SRCE SLOVENIJE

Znamka Srce Slovenije je bila lansirana leta 2008 z namenom povezovati iniciative, dogodke in skupnosti tega območja in ustvariti edinstvene izkušnje ter doživlja. Znamka temelji na kakovosti, pogumu, mreženju in trajnostnemu razvoju. Območje, ki ga imenujemo Srce Slovenije, ima obliko srca in resnično leži v srcu države – razprostira se namreč okrog geometričnega središča Slovenije v zaledju Ljubljane. Znamka Srce Slovenije vključuje več kot le sedem občin, ki jih zastopa, saj v celoti pokriva prostor od Kamnika preko Mengša in Trzina do Lukovice in Domžal, od Dola pri Ljubljani do Litije in naprej po deželi, ki sega od Kamniških Alp do dolenskih gričev in vse do dežele kozolcev v Šentrupertu, od obrobja Ljubljane do ravnin ob reki Savi. Tukajšnje življenje sledi drugačnemu ritmu bitja srca. Tradicionalno se spogleduje z modernim, obenem pa ostaja v tesnem stiku z lepo naravo, stran od mestnega vrveža. Pravi, da vas bo semkaj pripeljalo vaše srce, zato mu le priložite in odkrijte tisti pravi utrip svojega srca.

ŽIVLJENJE, KOT GA JE ŽELELA NARAVA

Za zaslužen počitek lahko izbirate med široko paleto različnih hotelov, apartmajev, kampov in – nam najbolj priljubljenih – turističnih kmetij, kjer vas pričakuje pristen stik z ljudmi, naravo in lokalnimi posebnostmi. Srce Slovenije je še posebej primerno za tiste, ki potujejo z avtomodom ali s prikolico, saj je celotno območje prepleteno z mrežo postajališč, ki nudijo več kot zgolj parkirni prostor za vaše vozilo. Srčika znamke Srce Slovenije so brez dvoma domače specialitete, ki jih morate poskusiti, kot tudi drugi primeri ohranjene tradicije tega območja. Okusite najboljše iz narave v enem od številnih gostišč, restavracij ali turističnih domačij z obilico lokalnih jedi.

EDINSTVENA DOŽIVETJA

Srce Slovenije nudi pester nabor aktivnosti in možnosti za aktiven dopust. Pospešite svoj srčni utrip z obiskom Pustolovskega parka Geoss, ki se nahaja v neposredni bližini geometričnega središča Slovenije. Možnosti za aktivno preživljanje prostega časa vas v Srcu Slovenije čakajo na vsakem koraku. Pot ob reki se lahko hitro spremeni v zunanji fitnes, pa naj gre za zeleno os ob Kamniški Bistrici v Domžalah, pohodniške poti, ki vodijo do pastirjev na Veliki planini, Mengeško kočjo na griču Gobavica, krožno pot okoli Gradiškega jezera pri Lukovici ali pa umirjen sprehod po širnih zelenih površinah Arboretuma Volčji Potok. Če vas pohodništvo ne pritegne, izberite kolesarjenje po številnih kolesarskih poteh, ki vas bodo popeljale mimo mnogih kulturnih znamenitosti. Zakaj si ne bi ob tem privoščili še igre golfa s pogledom na Kamniško-Savinjske Alpe?

Odkrijte edinstvene zgodbe starih tržnic, gradov, cerkva in domov, med katerimi velja omeniti turistično kmetijo Pr' krač in domačijo Pri Jefačniku v Trzinu, še zlasti pa učne poti, ki vodijo vse do rojstnega kraja velikega Jurija Vege. Spoznali boste bogato zgodovino slavnikaarstva v Domžalah in veliko drugih zanimivih dejstev. Dogodki, ki se vrstijo skozi celo leto, bodo zadovoljili tudi zahtevne privržence kulture, za obnovitev vaše energije pa se lahko podate v Terme Snovik blizu Kamnika.

ODLIČNA LEGA IN NEPOZABNI SPOMINI

Destinacija Srce Slovenije se nahaja le streljaj od Ljubljane, glavnega letališča ter najpomembnejših prometnih poti. Zaradi edinstvene lege regije obiskovalci res nimajo izgovorov, da je ne bi obiskali, saj predstavlja priročno izhodišče za raziskovanje. Začutite drugačen utrip življenja in čar podeželja, ki se prepleta z urbanim pridihom, ter si privoščite dolg oddih v pristnem lokalnem okolju.

Prpravite se na dogodivščine in srečanja, ki jih zlepa ne boste pozabili. Spomin nanje boste lahko odnesli s sabo v obliki lokalnih dobrot, ki jih lahko kupite na kateri izmed številnih kmetij. Uživate v pristnosti, kakovosti ter mešanici tradicije in sodobnosti, občudujte spretnosti obrtnikov, nato pa izberite izdelek iz edinstvene zbirke spominkov, ki vam jih ponujajo. Lokalne izdelke si lahko ogledate v okviru zbirke in Turistični točki Srca Slovenije v Litiji, kjer se pogosto odvijajo posebne kulturne delavnice.

VRNITEV V DRUŽBI NAJDRŽAJIH

Ko boste enkrat obiskali te kraje, se boste vanje skoraj gotovo vrnili. Po tem, ko boste regijo raziskali sami in na svoj način, se boste v Srce Slovenije zagotovo vrnili v družbi, bodisi na počitnice, poslovno pot ali na praznovanje – v vsakemu primeru boste odšli z nepozabnimi spomini. Pričakuje vas tudi ponudba konferenčnega turizma, ki obsega slikovite lokacije, primerne za ustvarjalna poslovna srečanja, stran od mestnih hotelskih kongresnih središč. Za vse romantike pa je na voljo tudi veliko prizorišč za nepozabne poročne obrede – naj si bo romantičnih gradov, kakršen je grad Jablje, ali pa spokojnih parkov, kot je tisti v Dolu pri Ljubljani. Seveda ne gre pozabiti niti na pestro izbiro koticov, kjer lahko v objemu narave za izbrano družbo priredite piknike in druženja vseh vrst.

Za več namigov, idej za organizirane izlete in aktualni koledar prireditev obiščite www.srce-slovenije.si.

KONTAKTNE INFORMACIJE

Razvojni center Srca Slovenija, Kidričeva 1, 1270 Litija. +386 (0)1 896 27 10, info@razvoj.si, www.razvoj.si.

www.srce-slovenije.si

www.facebook.com/the.heart.of.slovenia

www.twitter.com/srceslovenije

Na počitnice k dinozavrom v Arboretum!

KAMNIK

V državi, ki je ponosna na svoje številne šarmantne vasi, elegantne trge in nekatera izmed najlepših mest v Evropi, se pri opisih velikokrat uporabi beseda »čudovito«. Tudi ko je govora o Kamniku, srednjeveškem mestu, ki je od Ljubljane oddaljen kakšnih 23 km, je edini primeren izraz »čudovit«.

Kamnik bogatijo gosti gozdovi, špičasti vrhovi gora in odročne doline, ki srednjeveškemu mestnemu centru podarijo dodaten šarm. Zgodovina mesta je obiskovalcem vidna skozi različne (in dobro vzdrževane) arhitekturne sloge, saj srednjeveške zgradbe stojijo v neposredni bližini modernih. Kamnik je poln rdečih streh in ozkih, vijugajočih se uličic, za dramatično ozadje pa poskrbijo vrhovi Alp.

Kamnik stoji ob reki Kamniški Bistrici, ruševine gradu in cerkveni zvoniki pa so kontrast bujni pozelenosti okoliških gozdov.

Kamnik lahko peš raziščete v nekaj urah, zaradi česar je kraj postal priljubljena destinacija za enodnevni izlet izven Ljubljane. Za odkrivanje okoliških krajev boste potrebovali več časa, pri čemer vam bodo pomagali prijazni lastniki lokalnih hotelov in penzionov. Mesto je namreč odlična postojanka za izlet na bližnjo Veliko planino ali v Volčji Potok, največji arboretum v Sloveniji. Če pa vas sprehajanje med številnimi živo obarvanimi rožami ne sprošča, si lahko privoščite počitek in sprostitve v termalnem spa centru Snovik. Kamnik si resnično zasluži naziv lepega mesta.

DOMŽALE

Domžale, ki so bile ustanovljene leta 1925 z združitvijo petih vasi, so se hitro razvile in leta 1970 postale eno najbogatejših mest v nekdanji SFR Jugoslaviji. V mestu, ki leži blizu reke Kamniške Bistrice, je v preteklih desetletjih uspevala industrija, veliko podjetij pa še danes uspešno deluje. V Domžalah je pomemben tudi šport; lokalni nogometni klub NK Domžale je bil leta 2008 okronan za zmagovalca slovenske Prve Lige, košarkarski klub KK Helios pa je leta 2007 postal državni prvak.

V 19. stoletju se je razvila proizvodnja slamnatih klobukov in ostalih izdelkov iz slame, kar je, poleg še več bogastva in cvetoče trgovine, Domžalam prineslo mednarodno slavo na modnem oblikovalskem področju. Slamnati klobuki predstavljajo Domžale kot celoto, zato je muzej slamnatih izdelkov vreden obiska. Hitremu razvoju navkljub so Domžale ohranile naravno lepoto okolice, saj so urejene sprehajalne poti vzdolž Kamniške Bistrice kot nalašč za sprehode, med zanimivejše naravne znamenitosti pa sodi Železna jama. V Domžalah je bil leta 1927 zgrajen najmočnejši radijski oddajnik v Sloveniji. Sprehodi ob reki, slamnati klobuki in radio? Vse to je od Ljubljane oddaljeno 20 minut vožnje z vlakom.

LITIJA

Po mnenju Janeza Vajkarda Valvasorja beseda Litija izhaja iz latinske besede *lithus*, ki pomeni »nabrežje«. Pozicija mesta govori v prid tej teoriji, saj Litija leži na obeh straneh reke

Save. Litija, za katero se verjame, da je bila naseljena že v pradavnini, je staro rudarsko mesto z unikatno etnologijo in številnimi zanimivimi znamenitostmi in dejavnostmi. Zadržni rudnik je svoja vrata zaprl leta 1965, do takrat pa je bilo rudarstvo eden največjih virov prihodka. Mestno središče, ki je nastalo v 15. stoletju, je deloma ohranjeno, moderne zgradbe pa počasi, a vztrajno spreminjajo podobo mesta.

Danes Litiji največji del prihodkov zagotavljajo okoliške znamenitosti. V vasi Vače, ki je od mesta oddaljena le 15 kilometrov, so izkopali situlo (vedro) iz 5. stoletja pr. n. št. V bližini se nahaja tudi visokoenergetski, izredno aktivni Pustolovski park Geoss. Blizu vasi Vače se nahaja geometrično središče Slovenije - GEOSS, izlet do spomenika pa je vreden vsakega trenutka. Za vsakim ovinkom vas pričaka razgled po bogato zelenih gozdovih, ki segajo vse do obzorja. Dolina Sopota je kot jagoda na vrhu čudovite torte.

MENGEŠ

Mengeš se nahaja pod hribom Gobavica in je majhno ter umirjeno mesto. Je popoln kraj za obuditev preprostosti v življenju; to je lahko tek na vrh Gobavice z vmesnimi postajami, kjer se razmigate z vajami, raziskovanje najstarejše slovenske godbe (Mengeška godba) in mengeške glasbene zgodovine ali pa enostavno uživanje v Wellness centru Harmonija.

Mengeš, katerega ime je bilo prvič omenjeno leta 1154, je bil že veliko pred prihodom Rimljanov naselbina, v kateri so živel predvsem kmetje, postopoma pa se je razvila v regi-

onalni obrtniški center. Mengeška nadžupnija je ena izmed najstarejših na Kranjskem.

Skozi mesto teče reka Pšata, ki že tako simpatično mestece dela še lepše. Mengeš morda ni mesto, ki z glavo naprej drvi v prihodnost. Čas včasih namreč obstaja zato, da se ga kar najbolje izkoristi.

TRZIN

Trzin je v celotnem vodniku morda najmanjša občina po številu prebivalcev, vendar pa naj vas to ne odvrne od obiska. Trzin je namreč prijetna mešanica zgodovine in modernosti in je vsekakor vreden obiska. Izkopanine dokazujejo, da je bil kraj naseljen že za časa rimskega imperija, odkritje sekire v lokalnem kamnolomu in odkritje prazgodovinske naselbine na griču Onger pa namiguje na poseljenost v neolitskih časih in še prej. Najstarejši dokument, ki omenja naselbino, izvira iz leta 1237, ko je Viljem Svibenjski prostovoljno predal določene mestne pravice tevtonskim vitezom.

Trzin je znan kot naselje mesarjev, saj od tod izvira znana Kranjska klobasa. Trzin je leta 1998 postal samostojna občina, vendar pa je bil od nekdanj znan kot precej bogato in razvito naselje. Z nadaljnjim razvojem se je Trzin razdelil na tri dele. Večino zanimivosti najdemo v starem delu naselja, ki leži ob vznožju hriba Onger. Tukaj boste našli cerkev sv. Florijana iz 14. stoletja in tudi nekaj hiš v starejšem arhitekturnem slogu, ki vas bo navdušil s svojo estetiko. Območje okoli Trzina je polno potočkov in travnikov, nekaj idiličnih sprehajalnih poti pa vas čaka pri Dobenem in na Rašici.

Kužna znamenja so razsejana po celotnem Srcu Slovenije

Glavni trg v Lukovici

DOL PRI LJUBLJANI

Dol pri Ljubljani, ki je ena izmed najmanjših občin, opisanih v tem vodniku, sestavlja približno 20 vasi, ki jih obkroža izjemna narava, odlične kolesarske poti, prebivalce teh vasi pa lahko štejemo tudi med najboljše matematike v državi. Pozicija mesta, ki leži na sotočju treh rek (Save, Kamniške Bistrice in Ljubljanice), mu je v preteklosti podeljevala status izredno pomembnega trgovskega mesta, saj je večina trgovine potekala po reki Savi. Dol je poznan po dvorcu, ki je bil zgrajen v 16. stoletju, za obdobje njegovega razcveta pa lahko štejemo 19. stoletje, ko ga je oskrboval Jožef Erberg. Danes so od dvorca, ki so ga imenovali tudi «Kranjski Versailles», na ogled ostali le paviljoni.

V vsaki izmed vasic lahko najdete kakšno zanimivost. Paviljoni v Dolu, dolske gostilne, življenje prominentnega matematika Jurija Vege v Zagorici, gradovi in cerkve ter čudovite sprehajalne poti v neverjetno zeleni pokrajini so le delček mozaika. Če pa to za vas ni dovolj sproščujoče, si pridobite dovolilnico in pojdite loviti ribe na sotočje treh rek.

LUKOVICA

Lukovica se morda še oblikuje kot občina (naslov samostojne občine je pridobila leta 1995), vendar pa jo njena

okolica s številnimi vasicami, katerih gozdovi so vedno zeleni, naredi kot izredno slikovit kraj v tej že tako slikoviti pokrajini. Lukovica je bila od nekdaj izredno pomembna tranzitna točka, saj se nahaja na cesti med Aquilejo in Emono (med današnjim Oglejem in Ljubljano), tu je bila nekdaj rimska cesta, prav tako pa je naselje ležalo na nekdanji (deželni) meji med Kranjsko in Štajersko. Danes se nahaja na približno pol poti med Ljubljano in Celjem. V Lukovico vas vabi izredno število fasciniranih znamenitosti, ki zapolnjujejo to majhno podolgovato območje. Tukaj se skriva 66 vasic, 15 cerkva in 11 pokopališč, na območju pa biva okoli šest tisoč prebivalcev. Med cerkvami vam predlagamo ogled cerkve sv. Marjete na Gradišču, ki ponuja osupljiv 360-stopinjski pogled na dolino, cerkev sv. Luke v Spodnjih Praprečah, kjer je bila prva luteranska maša na Slovenskem, in čudovito cerkev sv. Neže na Golčaju. Naselja se širijo preko Črnega grabna, obkrožata jih Tuhijska dolina na severu in Moravska dolina na jugu. Naravno okolje in številne sprehajalne poti so naravnost čudovite. Ljubitelji čebel se lahko podajo v Čebelarski center Slovenije na Brdo pri Lukovici, ki je od gradu Brdo iz 16. stoletja oddaljen le nekaj minut hoje.

www.srce-slovenije.si

VELIKA PLANINA IN DOLINA KAMNIŠKE BISTRICE

Velika planina je z več kot 100 pastirskimi kočami največja visokogorska pašna planina na Slovenskem in eno najstarejših pastirskih naselij v Evropi. Do planine vodijo pohodniške poti in nihalka iz slikovite doline Kamniške Bistrice - reke s tremi izviri. **Velika planina**

STARO MESTNO JEDRO KAMNIKA

Kamnik velja za enega najlepših srednjeveških mest v Sloveniji, v naročju Kamniško-Savinjskih Alp. Nad mestnim jedrom je Mali grad z romansko kapelo. Tu so še žive legende o Veroniki! **Kamnik**

ARBORETUM VOLČJI POTOK

Arboretum, z več kot 3500 vrstami rastlin, je vreden obiska v vseh letnih časih. Park z Galerijo Janeza Boljke je prizorišče številnih prireditev. Najbolj znana je spomladanska razstava tulipanov. **Kamnik**

SLAMNIKARSKI MUZEJ

Za Domžale značilno rokodelstvo predstavlja stalna razstava slamnikov, slamninarskih pripomočkov, orodij in naprav. V muzeju so tudi demonstracije izdelave slamnikov. **Domžale**

GRAD JABLJE

Srednjeveški obrambni grad blizu vasi Loka pri Mengšu je prizorišče prestižnih dogodkov. Oglede gradu z arhitekturnimi posebnostmi je možen vsako drugo soboto. **Mengeš**

GEOSS IN VAČE

Obstaja kdo, ki se ne bi rad pohvalil, da je bil v geometričnem središču Slovenije? Obiščite ga v vasi Slivna, nato pa si v Vačah še ogledite situlo iz 5. stoletja pr. n. št., kjer stoji petkratno povečana replika originalne najdbe. **Litija**

CERKEV SV. NEŽE

Cerkev, ki so jo obnovili v 17. stoletju, je polna navdušujočih zanimivosti. Poleg lesenega poslikanega (kasetiranega) stropa je neverjeten tudi razgled po okolici. **Lukovica**

PAVILJONI PARKA DOL

Od parka, ki so ga nekdaj imenovali kranjski Versailles, sta se ohranila dva paviljona, delo beneškega arhitekta Francesa Colonijsa. V nišah so postavljeni kipi štirih muz - slikarstva, arhitekture, pesništva in glasbe. **Dol pri Ljubljani**

ČEBELARSKI CENTER SLOVENIJE

Svet brez čebel bi bil svet brez življenja. Obisk Brda pri Lukovici je odlična priložnost, da se podučite o življenju čebel. **Lukovica**

MENAČENKOVA DOMAČIJA

Ste se kdaj vprašali, kako so prebivalci Domžal živeli v 19. stoletju? Meničenkova domačija vam na zanimiv način predstavi njihovo preteklo življenje. **Domžale**

TERME SNOVIK

V slikoviti Tuhinjski dolini nedaleč od Kamnika so edine terme v osrčju Slovenije. Ali bi lahko terme našli na boljši lokaciji? Z eno besedo, ne. Ljubljani najbližja termalna oaza je popolnoma obdana

z zelenjem, od term s privlačnimi bazeni in savnami ter apartmajskim naseljem pa vodijo pohodniške in kolesarske poti po dolini in v planine. **Kamnik**

NARAVNI ZDRAVILNI GAJ TUNJICE

Blizu razgledne cerkve Sv. Ane se skriva sedmo čudo vodnega sveta - izvir Žive vode, kjer 10 zdravilnih točk dobrohotno vpliva na fizična, psihična in duševna stanja. Spijte kozarec Žive vode! **Kamnik**

ZELENO OBMOČJE KAMNIŠKE BISTRICE

Med zelenimi kotički Domžal je posebej privlačna rekreacijska os ob reki Kamniški Bistrici. Sprehod, tek ali razgibavanje na fitnes napravah na prostem spremljajo razgledi na Alpe. **Domžale**

GOLF ARBORETUM

Igrišče z razgledom na Kamniško-Savinjske Alpe za oceno zahtevnosti CR 139 ponuja raznovrstno igro tudi najzahtevnejšim ljubiteljem golfa. **Kamnik**

TURISTIČNA KMETIJA PR KRAČ

Domačija s parkom in sadovnjakom nudi ježo s konji, podkovanje volov in konjske vprege v nekdANJI kovačnici ter številne razstave in koncerte, ki jih prireajo v Galeriji 19. **Dol pri Ljubljani**

PUSTOLOVSKI PARK GEOSS

V gozdu pustolovščin je med drevesi urejenih pet tras različnih težavnostnih stopenj s kar 72 različnimi elementi. Privoščite si lahko tudi spust, dolg kar 915 metrov! **Litija**

MENGEŠKA KOČA NA GOBAVICI

Mengeška je odlična postojanka za pohodniške izlete, njihova trim steza, ki je polna znakov z različnimi telesnimi vajami, pa je ena izmed najboljših stvari v mestu. Razgledi po Kamniško-Savinjskih Alpah so resnično lepi. **Mengeš**

LEVSTIKOVA POT

22-kilometrski pohod poteka po dolenskih hribih od Litije do Čateža in se odvija v novembru. Celotna pot sledi povesti Frana Levstika. Gre za dogodek, ki ga ne smete zamuditi, na pot pa se lahko podate kadarkoli. **Litija**

RIBARJENJE V GRADIŠKEM JEZERU

Umetno narejeno Gradiško jezero na obrobju Lukovice je odlično za sprehod, kolesarjenje, pa tudi poležavanje. **Lukovica**

VEGOVA UČNA POT

Stopite po poti, koder je pred več kot 250 leti hodil sloviti matematik Jurij Vega. Začnite v Dolskem in končajte v Vegovi domačiji v Zagorici. **Dol pri Ljubljani**

GOSTILNA NARobe

V eni od najlepših tradicionalnih stavb v naselju je Gastilna Narobe odličen kraj za uživanje v tradicionalni slovenski hrani, imajo pa tudi eno najboljših izbir vin. **Trzin**

GOSTILNA REPNIK

Gostilno Repnik najdete le 2 kilometra stran od Kamnika, na poti v Terme Snovik. Znana je po svoji izredni gostoljubnosti in neverjetni izbiri hrane, nedavno pa so k svoji ponudbi dodali še penzion. **Kamnik**

GOSTIŠČE IN PENZION KEBER

Doživite prijeten ambience v senci pod devetimi kostanji in sproščene okolje za popoldansko kosilo, romantično večerjo ali zgolj druženje s prijatelji v novem delu prenovljene pizzerije. **Domžale**

EKOLOŠKA TURISTIČNA KMETIJA PR' LAVRIČ

Daleč stran od hrupa in hitrosti si lahko privoščite zares okusnega jagenjčka. **Litija**

GOSTILNA S PRENOČIŠČI VEGOV HRAM

V vasi Dolško, v gostilni Vegov hram, najdete domače vzdušje, vzorno strežbo in odlično hrano, kar je rezultat dela štirih generacij družine Zupančič. **Dol pri Ljubljani**

RESTAVRACIJA PARK

Restavracija Park stoji ob domžalskem stadionu. Ambience je prijeten, hrana pa je ena najboljših v mestu. **Domžale**

GOSTINSKO PODJETJE TROJANE

Več kot 200.000 obiskovalcev na leto se že ne more motiti. V Gostinskem podjetju Trojane, ki je znan predvsem po krofih, vam postrežejo tudi odlična kosila. **Lukovica**

TURISTIČNA KMETIJA PR' KRAČ

Najboljša izkušnja tradicionalnosti v celotni regiji. 300 let zgodovine se pretopi v okusne jedi in zelo prijazno vzdušje. **Dol pri Ljubljani**

GOSTILNA PRI PLANINSKEM ORLU

V Stahovici, nedaleč od Kamnika, ob poti v Kamniško Bistrico, stoji družinska gostilna Pri planinskem orlu, kjer popotnikom, planincem in ljubiteljem dobre hrane ponujajo obilico domačih in lovskih specialitet. **Kamnik**

MENGEŠKA KOČA

Na vrhu Gobavice vam postrežejo z odličnimi juhami in obarami, za otroke pa je na voljo tudi manjše igrišče. Le česa bi si želeli ob nedeljskih popoldnevih? **Mengeš**

Na Florjanovem sejmu v Trzinu najdete vse, kar vam ima kraj ponuditi

V Srcu Slovenije se skorajda skozi celo leto vrstijo najrazličnejši dogodki, ki zadovoljijo prav vse okuse. Na lestvici dogodkov pričakovano vodi Kamnik s številnimi festivali za različne generacije. **Arboretum Volčji Potok** vsako leto konec aprila ali začetek maja priredi zdaj že tradicionalno **pomladansko razstavo cvetja**, ko prelepi tulipani zacvetijo v vsej svoji neubrani živahnosti. Pravijo, da jih je več kot dva milijona, toda ob pogledu na živobarvne cvetlice, ki pokrivajo skoraj polovico parka, postanejo številke nepomembne - v ospredje stopi vizualni užitek. Sledi **Veronikin festival**, ki poteka tretji petek v maju, in v mestnem jedru razveseljuje najmlajše.

Kamnik med septembrom in junijem vsako zadnjo soboto zaideš po **tržnici Podeželje in eko**, ki poteka v okviru projekta Okusov Kamnika. Med 8. in 13. uro lahko na Glavnem trgu v Kamniku izbirate med raznovrstno ponudbo ekološko lokalno pridelanih domačih dobrot, na tržnici pa kamniški gostinci tudi pripravljajo dobrote po receptih iz knjižice »Okusi Kamnika na vsako mizo«. Sredi avgusta na Malem gradu v Kamniku poteka **poletni festival Kamfest**, ki postreže z eksplozijo kulturnih dogodkov. Drugi septembrski konec tedna je mesto gostitelj prireditve **Dnevi narodnih noš in oblačilne dediščine**, ki velja za pravi dragulj v kroni dogodkov tega mesta.

Februarja v dvorani Špas teatra poteka prireditev **Pod mengeško marelo**, ki ponosno predstavlja dolgoletno glasbeno dediščino tega kraja s številnimi domačimi glasbenimi talenti. Zadnji septembrski konec tedna mesto gosti **Mihaelov sejem**, kjer je poudarek na tradicionalnih dejavnostih, lokalni glasbi in domači hrani.

Vsako leto prvi majski konec tedna poteka **Florjanov sejem**, ki v ospredje postavlja dosežke tega kraja. Eden od mnogih tradicionalnih izdelkov, ki so predstavljeni na sejmu, je kranjska

klobasa. Proti koncu meseca maja postane mesto prizorišče festivala **TRZNFEST**, ko v mestu potekajo številne delavnice, živa glasba, gledališke predstave in celo hitri zmenki.

V Dolu pri Ljubljani se s prireditvijo treh sejmov poklonijo trem letnim časom, pri čemer je zima zaradi neprimernege vremena izpuščena. Namen **Spomladanskega, Poletnega in Jesenskega sejma** je razvijanje in vzdrževanje lokalne kulture in kulinarike skozi predaje znanja iz ene generacije v drugo.

Posebnost Litije je organizacija pohodov. Drugo majsko soboto je navadno čas za štiriurni večerni **Pohod po Oglarski poti**, ki pohodnike vodi skozi deželo oglarjenja. Pohod, ki je svojevrstna zanimivost, je zaradi svoje izobraževalne narave gotovo vreden obiska. Največja pohodniška prireditev v tej pokrajini (ki velja tudi za eno najbolj obiskanih v Sloveniji nasploh) je organizirana začetek novembra, na Martinovo, ko se obiskovalci sprehodijo po **Levstikovi poti**. **Pot**, ki vodi čez dolenske grče, je dolga 22 kilometrov in predstavlja pot, ki jo je v svojem literarnem delu Popotovanje iz Litije do Čateža opisal Fran Levstik. Table s informacijami označujejo potek poti in predstavljajo izseke iz omenjene knjige. Na pohod po Levstikovi poti se lahko odpravite vse leto, toda te organizirane prireditve nikar ne gre zamuditi.

Lukovica je prizorišče mnogih festivalov na temo kulinarike, med katerimi velja omeniti **Peregrinov sejem**, ki je na sporedu konec aprila. V Domžalah je vsako leto spomladan organiziran **Mednarodni festival gorniškega filma**, na katerem so predstavljeni najboljši filmi o hribolazništvu in gorah. Osrednja prireditev v Domžalah pa je **Kulturni poletni festival Studenc**, navadno sredi meseca julija, katerega poster izbor umetniških in kulturnih dogodkov v mesto privabi na tisoče obiskovalcev.

KULTURNI CENTRI

CENTER IVANA HRIBARJA

Trzinu je desetletja primanjkoval center, ki bi hitro razvijajoče se naselje usidral v sedanjosti. Sčasoma je to dejavnost začel izvajati Center Ivana Hribarja, človeka, ki se je v Trzinu rodil sredi 19. stoletja in je bil ljubljanski župan med leti 1896 in 1910. V notranjosti centra stoji njegov doprni kip, večino prostora pa zasedajo različne razstave, ki opisujejo in prikazujejo spretnosti tukajšnjih mojstrov tekem zgodovine. Prostor pred centrom ponosno krasí fontana Pomlad iz marmorja, postavljena v spomin na vse umrle za Slovenijo in Trzin. ▶ **Ljubljanska cesta 12f, Trzin, tel. +386 (0)1 564 47 30. Torki in petki od 08:00 do 13:00. Zaprto od sobotah in nedeljah.**

KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA

Kulturni dom Franca Bernika predstavlja srce razvijajoče se kulturne scene v Domžalah, saj ima konstanten program dogodkov. Center, ki se je odprl leta 1998, zaseda prostore v hiši, ki je bila zgrajena leta 1910, obiskovalcem pa ponuja gledališče in lutkovne predstave, živo glasbo, mestni kino, ki je vključen v Art kino mrežo Slovenije in še veliko drugih stvari. Med poletjem se Mestni kino Domžale preseli na letno lokacijo v Češminov Park Domžale - kino v parku. Sama zgradba je v regiji edini in neverjetno lep primer art nouveau arhitekture. Kulturni center upravlja galerijo Domžale (Mestni trg 1), prav tako je zaslužen za odprtje Menačenkove domačije in Muzeja slamnatih klobukov. ▶ **Ljubljanska 61, Domžale, tel. +386 (0)1 722 50 50, info@kd-domzale.si, www.kd-domzale.si.**

DOGODKI

DNEVI NARODNIH NOŠ IN OBLAČILNE DEDIŠČINE

Dnevi narodnih noš, pisana in zabavna prireditev za vse starosti (še posebej primerna je za družine), je kot nalašč za popestritev konca tedna. Dneve narodnih noš so prvič organizirali že daljnjega leta 1966. Vsako leto drugi septembrski konec tedna središče Kamnika preplavijo pisane narodne noše, ki so jih skozi stoletja nosili naši predniki. Predstavljena je oblačilna dediščina vseh slovenskih pokrajin in tradicionalne noše drugih držav. Narodne noše predstavljajo pomemben del slovenske kulturne dediščine in Dnevi narodnih noš in oblačilne dediščine ponosno častijo to tradicijo. V sklopu glasbenega programa je predviden tudi nastop številnih folklornih in vokalnih ansamblov, različnih pihalnih godb ter folklornih plesnih skupin, ki so prava paša za oči. ▶ **Kamnik, www.nose.kamnik-tourism.si.**

FLORIJANOV SEJEM

Florijanov sejem v Trzinu, ki se po navadi odvija prvi vikend v maju, je praznovanje vsega, kar ponuja Trzin. Florijanov sejem s posebno predanostjo praznuje in predstavlja dosežke prebivalcev Trzina in njihove spretnosti, saj se lahko pomerijo v športnih, izobraževalnih ali glasbenih pano-gah. V centru pozornosti so otroci, ki sodelujejo v različnih predstavah in športnih tekmovanjih. Tukaj je vedno tudi veliko žive glasbe, sejem pa služi kot neverjetna priložnost za vse, ki želite poskusiti znano kranjsko klobaso. ▶ **Trzin.**

KULTURNI POLETNI FESTIVAL STUDENEC

Vsako poletje se na tisoče obiskovalcev zgrne v Domžale v pričakovanju festivala najrazličnejših umetniških predstav. Kulturni poletni festival Studenec v Domžalah ki letos poteka že 14. leto je praznik vsega ustvarjalnega – od glasbe v živo in gledališča do umetniških razstav. Program postaja iz leta v leto bogatejši, vse bolj raznolik in dostopen. Letošnja izvedba festivala poteka od meseca maja pa vse tja do sredine avgusta 2014. Za več informacij o programu obiščite spletno stran in uživajte v festivalu. Kulturni program je prilagojen tudi družinskim obiskom. ▶ **Domžale, tel. +386 (0)51 61 41 41, www.studenec.net.**

GLEDALIŠČA

ŠPAS TEATER

Špas Teater, ki je svoja vrata odprl leta 1997, je postal najbolj obiskano gledališče v celotni Sloveniji. Osredotoča se predvsem na komedije, ustvarilo pa je program, katerega ciljna publika je najširši krog ljudi. Pri mlajši generaciji so gledališče zamenjale televizija in računalniške igrice, zaradi česar se Špas Teater še posebej trudi, da bi mladostnikom gledališče predstavil kot še eno izmed možnosti preživljanja prostega časa. Očitno nekaj delajo prav, saj so predstave pogostokrat razprodane, gledališče pa je tudi prejemnik številnih nagrad.

Predstave se odvijajo v Kulturnem domu Mengeš, ki sprejme 400 obiskovalcev. Za ogled predstave in dodatne informacije obiščite njihovo spletno stran. ▶ **Slovenska cesta 32, Mengeš, tel. +386 (0)1 729 12 34, info@spasteater.com, www.spasteater.si.**

Litijski karneval je več kot samo karneval

Do čudovite cerkve v Gorblijah vas popelje z lipami obdana steza

CERKVE

CERKEV SV. ANDREJA

Vače so polne različnih znamenitosti, med njimi pa vsekako izstopa cerkev sv. Andreja. Cerkev je bila prvič omenjena v 13. stoletju, v sedanji verziji pa se je vasi predstavila leta 1844, saj je zgodnejšo zgradbo popolnoma uničil požar. Svetleča (dobesedno) glorijska cerkve je sveti grob, čudovit izdelek iz 19. stoletja, ki so ga leta 1864 naredili steklopiharski mojstri iz Ostrave (Češka Republika). Ko izza groba posveti svetloba, pogled resnično vzame dih. Cerkev ima tudi druge zanimive stvari, kot je zakristijski zvon iz 17. stoletja in skrbno varovana zemlja, ki jo je ob obisku Slovenije poljubil papež Janez Pavel II. ▶ **Vače, Litija.**

CERKEV SV. FLORIJANA

Cerkev sv. Florijana, ki je bila zgrajena v 14. stoletju in prvič omenjena leta 1526, je v svoji 500-letni zgodovini doživela in preživela veliko sprememb. Leta 1974 je postala samostojna župnija, letos je torej praznovala svojo 40. obletnico samostojnosti. Cerkev se je zaradi številnih prenavljanj in preoblikovanj precej spremenila. Kjer je danes zvonik, je bil nekoč vhod, oltar pa je včasih stal blizu kraja, kjer je danes vhod v cerkev. Ohranilo se je veliko relikvij, kot je npr. kip (iz peščenjaka) sv. Florijana, svetnika, po katerem cerkev nosi ime. V notranjosti boste našli lesteneč in križ, ki ju je oblikoval, prav ste uganili, Jože Plečnik. ▶ **Habatova 15, 1236 Trzin, župnija.trzin@rkc.si, župnija.rkc.si/trzin.**

CERKEV SV. KATARINE

Le nekaj metrov izven Dola stoji majhna vas Zaboršt, ki ima le 200 prebivalcev. Vredna ogleda je cerkev, na njenem zvoniku, ki sega v leto 1689, se je ohranil delček freske sv. Kristoferja, kar pa poskrbi za opaznost in prepoznavnost te male cerkve, je okoliška narava, ki preseneti s svojo zelenostjo. ▶ **Dol Pri Ljubljani.**

CERKEV SV. KUNIGUNDE

Cerkev Sv. Kunigunde - ki je bila v 18. stoletju iz prvotnega gotskega stila predelana v baročno cerkev - je v 16. stoletju predstavljala del obrambnega obzidja. To obdobje so namreč zaznamovali turški vpadi, cerkev in obzidje pa sta med njihovimi napadi služila kot eno redkih in varnih zatočišč. Obzidje je v času začetka obnove začelo propadati, a je zagotovo še vedno vredno obiska. Ogled cerkve je mogoče le ob predhodni najavi. ▶ **Tabor nad Goričico, Domžale tel. +386 (0)1 724 85 55.**

CERKEV SV. LENARTA V KRTINI

Na vrhu strmega hriba, nad vasico Krtina, najdemo eno izmed najbolj fascinantnih cerkev v srcu Slovenije, cerkev sv. Lenarta. Cerkev je kraj izredne zgodovinske in umetniške vrednosti, med posebnosti pa lahko uvrščamo samostojni zvonik in pomanjkanje prezbitarija. Originalno cerkev so leta 1471 požgali Turki, 30 let pozneje pa je cerkev ponovno stala. Nova verzija je vsebovala obrambne zidove in opazovalne stolpe ter tako dodatno ščitila pred prihodnjimi napadi. Pomanjkanje prezbitarija v notranjosti pomeni, da je oltar dvignjen za približno dve stopnici, kar pa resnično očara, so originalne freske. Poslednja sodbja je ena najlepših slikarj, ki smo jih videli v celotni državi. Obisk je možen le ob predhodnem naročilu. ▶ **Krtina, Domžale, tel. +386 (0)1 729 20 24.**

CERKEV SV. LUKE

V vasi Spodnje Prapreče stoji cerkev sv. Luke. Cerkev ne stoji na vrhu hriba, kot večina slovenskih cerkva, temveč na vznožju pobočja vasi. Še en zanimiv dejavnik, ki ga opazite takoj, ko vstopite v cerkev, so rahlo nagnjena tla. Višinska razlika med vhodom v cerkev in prezbitarijem je precej višja od enega metra. Za to posebnostjo se skrivata

dve teoriji: ali so graditelji cerkve hoteli obdržati višjo pozicijo duhovščine nad ljudstvom ali pa so le sledili naravni obliki tal. Še danes niso povsem prepričani, kateri odgovor je bližje resnici. V cerkvi so freske iz 16. stoletja, notranjost pa ima neverjetno akustiko. Za turistični ogled vam priporočamo, da se predhodno najavite po telefonu. ▶ **Spodnje Prapreče, Lukovica, tel. +386 (0)1 723 67 40.**

CERKEV SV. MARGARETE

Srce Dola je brez dvoma cerkev, ki je posvečena sv. Margareti. Cerkev je bila prvič omenjena leta 1262, v današnji baročni izdaji, ki sega v leto 1753, pa s svojim izgledom pritegne marsikateri pogled. Na pokopališču je pokopan Janko Moder, ki je bil eden izmed najboljših slovenskih urednikov in prevajalcev. Po koncu 2. svetovne vojne je za devet mesecev pristal v zaporu, saj je bil glasen nasprotnik takratne vlade. Cerkev obkrožajo številni spomeniki, ki so posvečeni umrlim v različnih vojnah. Za ogled notranjosti cerkve se je potrebno predhodno naročiti. ▶ **Dol 1f, Dol Pri Ljubljani, tel. +386 (0)1 563 90 96.**

CERKEV SV. MARJETE

Gradišče, majhna vas z okoli 230 prebivalci na griču pri Lukovici, morda ni kraj, do katerega se pride na najlažji način, vendar pa vas bo panoramski razgled prepričal v pravilnost vaše odločitve. Na sončen dan lahko izpred

cerkve sv. Marjete opazujete Ljubljano, Domžale in praktično celotno ljubljansko kotlino. Za cerkvijo lahko občudujete Gradiško jezero in hribovje, ki se dviga nad jezerom. Sama cerkev je izredno simpatična, tako kot so lahko simpatične le majhne cerkve. Obnovljene freske v notranjosti so še posebej lepe, saj s svojo enostavnostjo vzbudijo prav posebno spoštovanje. Na kraju, kjer danes stoji cerkev, je nekoč stala keltska utrdba, prav tako pa v bližini stoji spomenik padlim v 2. svetovni vojni. Cerkev sv. Marjete na Gradišču vsekakor ponuja dovolj zanimivosti, da upraviči strmo pot navkreber. Ogled notranjosti cerkve je mogoč s predhodno najavo.

▶ **Gradišče, Lukovica.**

CERKEV SV. MOHORJA IN FORTUNATA V GROBLJAH

Cerkev, ki stoji v vasi Groblje, se je v zapisih prvič pojavila leta 1526, posvečena pa je dvema zavetnikoma Aquileje (današnjega Ogleja), ki imata prav posebni imeni. To pa ni edina posebnost te cerkve, saj je baročni slog, v katerem je zgrajena, resnično veličasten. Starejši gotski stil je konec 18. stoletja, ko so tukaj častili zavetnika kmetovalcev, zamenjala današnja baročna izdaja. Notranjost cerkve je prekrita s freskami Franca Jelovška. Neutolažljive romantike bo najbrž najbolj navdušil 200 metrski lipov drevored, ki vodi do cerkve. ▶ **Domžale, tel. +386 (0)1 721 29 63.**

Ena naših najljubših točk je odmaknjena cerkev Sv. Neže blizu Lukovice

Zvonik cerkve Sv. Mihaela v Mengšu

CERKEV SV. NEŽE

Priznamo, kraj ni najlažje dostopen. V regiji veliko večino cerkev obkrožajo vasice in mesteca, kar je precej nenavadno, saj so cerkve po navadi grajene na vrhovih gričev. Cerkev sv. Neže na Golčaju je izjema, saj so od tu vidne le tiste vasi, ki so razporejene po dolini. Je najstarejša cerkev v Črnem grabnu in ima najstarejši zvon (ki sega v leto 1423) v celotni ljubljanski škofiji. Ruševine Sacristanove hiše, ki stojijo ob cerkvi, priključijo še več občutkov odmaknjenosti te čudovite cerkve. Cerkveni strop, ki se skriva v notranjosti, izvira iz 17. stoletja (obnovljen je bil v 90. letih) ter je edinstven in enostavno prečudovit. Za ogled notranjosti se predhodno naročite ali pa cerkev obiščite na enega izmed verskih praznikov. ▶ **Golčaj, Lukovica.**

CERKEV SV. VIDA

Nekatere cerkve rahlo pretiravajo z opremljenostjo notranjosti. Cerkev sv. Vida v vasi Šentvid je nevarno blizu tej kategoriji, vendar ji uspe ostati na pravilni strani uglajenosti, predvsem zaradi zgodovine in kvalitete vsega, kar krasi njene zidove. Cerkev, ki vsebuje kip kronane Marije Pomagaj, za kar so potrebovali uradno dovoljenje papeža, je že od nekdanj romarski kraj. V današnjih časih je število romarjev sicer upadlo, to pa nikakor ne pomeni, da tukaj ne boste našli dovolj zanimivosti, ki bodo opravičile vaš obisk. Že samo poslušanje cerkvenih orgel je posebno doživetje. Orgle so proizvod slovenskega podjetja Škrabl, čigar orgle lahko poslušate po cerkvah po vsem svetu. ▶ **Šentvid, Lukovica.**

FRANČIŠKANSKI SAMOSTAN IN CERKEV SV. JAKOBA

Četudi ni popolnoma odprt za javnost, je med potepanjem po Kamniku frančiškanski samostan vreden ogleda. Samostan in cerkev se resnično priklanjata zgodovini mesta, bodisi obdobju kmečkih uporov v 16. stoletju, bodisi grozotam 2. svetovne vojne. Samostanska kapela je posvečena spominu na umrle v prvi svetovni vojni, prav tako tudi Božji grob, ki ga je zasnoval in oblikoval slovenski arhitekt, Jože Plečnik. Obnovitev kompleksa leta 1956 je bila eno njegovih zadnjih del. Predvsem pa izstopa cerkvena knjižnica, saj je bila ustanovljena že leta 1627. V njej najdete številne knjige, ki so bile izdane že veliko pred tem. ▶ **Frančiškanski trg 2, Kamnik, tel. +386 (0)64 179 910.**

ŽUPNIJSKA CERKEV SV. MIHAELA

Župnijska cerkev sv. Mihaela in okoliški park stojita v srcu (in duši) Mengša. Kar se je začelo romantično, se je spremenilo v gotsko, na koncu pa postalo baročno. Gotski prezbiterij vsebuje freske Janeza Ljubljanskega (znan slovenski slikar iz istega obdobja). Povsod so opazni osebni odtisi Jožeta Plečnika, saj njegovi načrti služijo za osnovo spovednicam in krstilnici. Trdimo lahko, da je za ohranitev oblike mesta Mengeš skozi soletja, zaslužen cerkveni zvonik. V času turških vpadov v 16. stoletju so namreč prebivalci Mengša z zvonika branili svoje mesto in poslušali življenja. ▶ **Mengeš.**

MUZEJI IN GALERIJE

BUDNARJEVA MUZEJSKA HIŠA

Vsi smo se že kdaj spraševali, kakšno je bilo življenje na slovenskem podeželju pred 350 leti - sedaj imamo odgovor. Nedaleč izven Kamnika stoji Budnarjeva muzejska hiša, (zelo) stara kmetija, ki obuja slovensko dediščino. Na zemljišču kmetije stojijo glavna hiša s tradicionalno črno kuhinjo, stavba, ki je služila za shranjevanje pridelka in varovanje živine ter zunanje stranišče. Črne kuhinje z odprtim ognjiščem, na katerem se je z uporabo javorjevega lesa peklo in dimilo meso, so namreč najstarejša oblika podeželskih kuhinj. Če želite poskusiti katero izmed specialitet, kar vsekakor priporočamo, se morate predhodno naročiti. Tudi velikim skupinam predlagamo, da se za obisk predhodno naročijo. V muzejski hiši občasno organizirajo različne kulturne dogodke, etnografske razstave in delavnice. ► **Zgornje Palovče 5, Zgornje Palovče, Kamnik, tel. +386 (0)41 37 66 38/+386 (0)31 52 87 47, alenka@domacija.com. Odprto ob sobotah in nedeljah od 14:00 do 17:00.**

GALERIJA LENČEK

Marina Lenček je lastnica nečesa resnično edinstvenega. Galerija, ki zaseda hišo bivše slaščičarne, razstavlja številne izdelke iz lecta, umetnosti oblikovanja iz testa. Medenjaki in Slovenija imata pestro skupno zgodovino, Galerija Lenček pa vam to tradicijo predstavlja na prav poseben način. Galerijo obkrožajo lectova srca, vsak s svojim ročno napisanim sporočilom, kot vse ostalo v galeriji, pa tudi srca izžarevajo tradicijo in dediščino. Srca so fantje v tišini podarjali dekletom in če so ga le-ta, prav tako brez besed, sprejela, je pomenilo, da so sprejela njihovo ljubezen. Oh, kako romantično.

Vsi izdelki skrivajo simboliko in navdušujejo, ne glede na to, ali so tradicionalni in v spomin priključijo zgodovino (kot na primer grb mesta Domžale, ki je v celoti iz testa), ali pa popolnoma moderni in bolj abstraktne narave (kot na primer ogromna, zastrašujoča tarantela). Tudi ga. Lenček navdihuje s svojo strastjo do te umetnosti, kar je odlična zadeva, saj je proces ustvarjanja mojstrov in iz testa izredno dolgotrajen. Če želite izvedeti več, jo vsekakor obiščite. ► **Karantanska 4, Domžale.**

GALERIJA MIHE MALEŠA

Eden najpomembnejših slovenskih umetnikov 20. stoletja, Miha Maleš, se je rodil in odrasel v Kamniku, kateremu je ostal zvest vse do svoje smrti. Galerija, ki se nahaja na Glavnem trgu, ohranja njegov spomin in njegova dela. Maleševa dela se osredotočajo na življenje v trenutku in izgubljanje v impulzih, ideji, ki žarita iz del, ki so razstavljeni v galeriji. Galerija organizira tudičasne razstave sodobnih umetnikov in njihovih del. ► **Glavni Trg 2, Kamnik, tel. +386 (0)1 839 75 04. Odprto 08:00 - 13:00; 16:00-19:00, ob nedeljah, ponedeljkih in praznikih.**

GRAD KRUMPERK

Med vasicama lhan in Dob leži grad Krumperk iz 16. stoletja, neverjetni primer čudovite estetike renesančnega obdobja. Po koncu 2. svetovne vojne je bil dodobra izpraznjen in zapuščen, leta 1990 pa ga je država vrnila prvotnim lastnikom. Iz teh let izvirajo tudi načrti obnove gradu. Lastniki so potomci Adama Ravbarja, viteza, ki je pri borbi za Sisak odbil turški napad in tako ubranil avstrijski imperij ter za nekaj časa ustavil turško napredovanje v Srednjo Evropo. ► **Gorjuša, Domžale.**

Kamniški idilični mali grad bdi nad starim mestnim jedrom

VELIKA PLANINA

Velika planina, ki obsega približno 577 hektarjev površine, je skupno ime za planoto, kjer se nahaja eno od najstarejših ohranjenih in še živečih pastirskih naselij v Evropi. Od Kamnika je oddaljena le nekaj minut vožnje, na višini nekaj več kot 1500 metrov pa leži malo naselje pastirskih hišic, ki so obkrožene z iglastim gozdom. Velika planina je neverjeten kraj, resnično vreden obiska med potepanjem po Kamniku ali Ljubljani.

Maja se planina obarva z dominantno zelenimi barvami, ob tem času pa začne cveteti tudi vijolična Kamniška orhideja (z znanstvenim imenom *Nigritella lithopolitana*). Hišice, ki leno ležijo na pašnikih, so prekrte z lesenimi skodlami, predvsem pa so znane zaradi posebne arhitekture, ki je edinstvena gorskemu svetu. Za izreden razgled poskrbijo več kot 2000 metrov visoki vrhovi, ki planoto obkrožajo iz vseh strani.

Pastirska vas, ki oživi v poletnih mesecih, skrbi za ohranjanje večstoletnih tradicij. Kapelica Marije Snežne stoji na vrhu naselbine in jo ščiti pred gorskimi nevšečnostmi. Turistična naselbina morda nima tako zveneče zgodovine, v vsakem primeru pa ima zanimivo zgodbo, pogled na dolino iz te malo višje točke pa je še bolj neverjeten. Številne hišice, ki so razkropljene po okolici, poskrbijo za utrujene pohodnike s hrano, katere recepti prihajajo neposredno iz zgodovinskih knjig.

KAMNIŠKA ORHIDEJA

Ko se stali sneg, na pašnikih Velike planine začne cveteti Kamniška orhideja (latinsko *Nigritella lithopolitana*), ki vrh cvetenja doseže v mesecu juniju.

Njen cvet ima obliko jajca, listi pa spominjajo na travo. Je najbolj znana gorska roža in edina orhideja, ki se nahaja na seznamu ogroženih rastlin, kar potrjuje njeno redkost.

KAPELICA MARIJE SNEŽNE

Prva kapelica Marije Snežne, ki nad pastirsko vasico stoji kot zaščitniška mati, je bila zgrajena leta 1938, služila pa je kot mesto, kjer so planšarji lahko opravljali nedeljske maše. Preden so jo zgradili, so se pastirji odpravili na Zeleni rob, od koder so lahko slišali cerkvene zvonove, ki so odmevali po dolini. Prva kapelica se žal ni obdržala prav dolgo, saj so jo med 2. svetovno vojno do tal požgale nemške sile s pomočjo slovenskih milic. Požar je preživel le slika Device Marije z Jezusom, prav ta slika pa danes krasi notranjost ponovno zgrajene kapelice (1988). Dan Marije Snežne se praznuje 5. avgusta, ta dan pa je za Veliko planino tudi najbolj dejaven v celotnem letu. Pravzaprav je ta dan na Veliki planini pravcati praznik. ▶ **Velika planina, Kamnik.**

PASTIRSKO NASELJE

Velika planina vsako leto med junijem in septembrom služi kot začasen dom okoli 30 pastirjem, ki se počasi vzpenjajo po strminah do vasice in na tak način ohranjajo tradicijo ter skrbijo za svojo živino. Po okolici, ki je danes uradno zaščitena kulturna pokrajina, je postavljenih 63 hišic z edinstveno arhitekturo. Naselje je bilo leta 1957 skorajda podrt, rušitev pa je ustavila intervencija Vlasta Kopača in pastirjev. Na planoti poleg 63 hišic stojita tudi parlamentarna zgradba (ki služi kot glavni družabni center za pastirje) in zunanje plesišče. ▶ **Velika planina, Kamnik.**

VELIKA PLANINA

PRESKARJEV MUZEJ

Koča, v kateri deluje Preskarjev muzej, izstopa iz okoliškega naselja, saj je edina obdržala ovalno obliko in odprt kamin brez dimnika, prav tako pa nima oken. Hišica je bila zgrajena po 2. svetovni vojni, danes pa jo zaseda muzej, ki prikazuje življenje pastirjev v 19. stoletju. Pred vstopom v muzej vas pozdravi planšar v tradicionalni opravi in moramo priznati, da vas pogled nanj ne bo pustil ravnodušne. Tekom poletja muzej prav tako organizira posebne dogodke in različne delavnice. ▶ **Velika planina, Kamnik, tel. +386 (0)31 68 08 02/+386 (0)61 832 72 58, info@velikaplanina.si. Odprto od junija do septembra od 10:00 do 16:00.**

TURISTIČNO NASELJE IN GOSTIŠČE ZELENİ ROB

Področje okoli Zelenega roba je v današnjih dneh domovanje številnih hišic, ki so bile zgrajene posebej za turiste, ki želijo na Veliki planini preživeti nekaj dodatnih dni. Hišice so zgrajene po načrtih Vlasta Kopača in čeprav je prvotna zasnova predvidevala estetsko drugačnost novih zgradb, moramo priznati, da je nova arhitektura še vedno prepletena s posebnim okusom Velike planine. V središču turističnega naselja stoji okrepčevalnica Zeleni rob, ki vam po dolgem dnevu sprehajanja ponudi jedačo in pijačo. So specialisti tradicionalne gorske kuhinje, posebno ponosni pa so na svoje sirove štruklje. ▶ **Velika planina, Kamnik, tel. +386 (0)51 34 14 06/+386 (0)51 64 45 12, info@velikaplanina.si, www.velikaplanina.si. Odprto med junijem in septembrom od 08:00 do 18:00, ob vikendih od 08:00 do 20:00, med oktobrom in majem pa od 08:00 do 16:00, ob vikendih od 08:00 do 18:00.**

ZGODOVINA

Arheološke izkopanine namigujejo na človeško prisotnost na Veliki planini že v prazgodovinskih časih. Številni predmeti govorijo v prid tej teoriji, med drugim so izkopali nekaj sekir, ki izvirajo iz 11. in 13. stoletja, veliko različnih orodij, obeskov in keramičnih izdelkov. Kot velikokrat pri arheologiji, je tudi v tem primeru veliko ugibanj in različnih teorij, vsi raziskovalci pa se strinjajo, da človek na tej planoti pase živino že zelo, zelo dolgo časa.

Razcvet Velike planine se je začel v 16. stoletju. V tem času so začeli graditi hišice, ki so danes tako znane, Preskarjev muzej pa zaseda prav posebno mesto, saj se do današnjih dni praktično ni spremenil. V tem obdobju je izredno popularna postala proizvodnja mleka. Število ljudi, ki so živeli na planini, je bilo praktično neznano do 18. oz. 19. stoletja, ko so začeli s popisovanjem prebivalstva. Turizem je eksplodiral v 30-ih letih 20. stoletja, ko so začeli hišice, ki so bile med zimsko sezono prazne, oddajati smučarjem.

Velika planina se žal ni uspela ogniti vihri 2. svetovne vojne, saj so nemške sile s pomočjo lokalnih milic požgale vse hišice na planoti. Celo kapelica Marije Snežne ni bila izjema. Takoj po koncu vojne se je začelo obdobje obnove, iz katerega izvira današnji estetski videz naselbine. Kapelico so obnovili leta 1988. Velika zasluga za obnovo pripada g. Vlastu Kopaču, slovenskemu arhitektu in pohodniku, ki je dolgih 70 let vsako leto obiskal planoto in si natančno zapisoval vse podrobnosti življenja med gorskimi vrhovi. Kopač je umrl leta 2006.

Steklena piramida v trzinski industrijski coni vam bo zagotovo padla v oči

JAFACNIKOVA DOMAČIJA

Poleg nekdanje rojstne hiše Ivana Hribarja stoji prenovljeno gospodarsko poslopje, v njem pa bo sčasoma zaživel muzej. Sama stavba, ki prikazuje družinsko življenje v 19. stoletju, je stilna mešanica izvirnih gradbenih surovin in modernega, ekološkega razvoja. Tudi nova stanovanjska hiša, ki stoji na istem mestu kot rojstna hiša Ivana Hribarja, je polna zgodb, saj je nekdanja hiša pogorela do tal. Spominska hiša na domačiji ohranja spomin na tri aktiviste, ki so bili na tem mestu ubiti med 2. svetovno vojno. ▶ **Trzin.**

LITIJSKI MUZEJ

Litijski mestni muzej, ki ga sestavljajo tri stalne zbirke, se osredotoča na transport in industrijo, ki sta tekom stoletji kraju namenila tako izredno bogastvo. Je edini muzej v Sloveniji, ki vsebuje zbirko o rečnem prometu. Že v srednjem veku je bila Litija pomemben transportni center, zahvaljujoč poziciji mesta, ki stoji na bregovih reke Save. Sava je bila takrat izredno prometna, dve ladjedelnici v Litiji pa prihodka nista zagotavljali le transportnemu sektorju, temveč tudi okoliškim gostilničarjem in kmetom. Zbirka vsebuje nekaj modelov različnih ladij, prav tako pa tudi izvorna orodja, ki so jih uporabljali za gradnjo ladij. Dobo rečnega prometa je zaustavil izum železnice, kar nas elegantno pripelje do naslednje zbirke. Železnico so zgradili leta 1849 in čeprav je pomenila konec rečnega prometa, to vsekakor ni ustavilo nadaljnega ekonomskega

razvoja Litije. Železnica je še dodatno pospešila razvoj mesta, prav tako pa je povečala konkurenčnost in uspešnost litijskega rudarstva, ki nam ga predstavi tretja muzejska zbirka. Zbirka se osredotoča na rudnik Sitarjevec in nas pouči, kako je rudnik v nekem obdobju postal drugi največji rudnik svinca v celotni Evropi. ▶ **Trg na Stavbah 8a, Litija, tel. +386 (0)1 890 02 00, jzk.litija@siol.net, jzk.si/muzej. Open 08:00 - 12:00. Closed Sat, Sun. Odprto od 08:00 do 12:00, zaprto ob sobotah in nedeljah. Odrasli 2 €, otroci, mlajši od 14 let, 1 €.**

MEDOBCINSKI MUZEJ KAMNIK

Razgledov resnično ne zmanjka! Grad Zaprice, ki stoji nasproti Malemu gradu, je od Šutne oddaljen le kratek sprehod po hribu navkreber. Majhna zelenica pred gradom ponuja neverjeten razgled po Kamniku, od ozkih uličic Glavnega trga do bolj urbanega zahodnega dela mesta. Grad, ki je bil zgrajen v 14. stoletju, je v preteklih sedmih stoletjih preстал številne renovacije in preživel še številčnejše lastnike. V notranjosti gradu se nahaja Medobčinski muzej Kamnik. Če smo odkriti, so lahko regionalni muzeji, ki obsegajo večtisočletno zgodovino in naštevajo dejstvo za dejstvom, velikokrat dolgočasni, predvsem pa ne pomagajo širiti znanja o mestu in lokalnih posebnostih. Pokrajinski muzej v notranjosti gradu Zaprice se temu elegantno izogne, saj so razstave nadvse zanimive in zahtevajo obiskovalčevo pozornost in sodelovanje.

Muzej pripoveduje zgodbo mesta Kamnik, od skromnih začetkov pa vse do 19. stoletja, hkrati pa s številnimi predmeti predstavi vsako obdobje posebej. Obiskovalec ima možnost oblikovanja srednjeveškega denarja, ki so ga uporabljali v Kamniku, in stvaritev lastnega kamniškega mita.

Pritličje se osredotoča na zgodovino Kamnika skozi tisočletja, prvo nadstropje predstavlja pohištvo (vključno z navidez izredno udobnim gugalnikom), drugo nadstropje pa je rezervirano za različne razstave. ► **Muzejska pot 3, Kamnik, info@muzej-kamnik-on.net, www.muzej-kamnik-on.net.**

MENAČENKOVA DOMAČIJA

Domačija Menačen je svoja vrata odprla leta 2004. Hiša je odličen primer podeželske arhitekture 19. stoletja in je projekt, ki ga podpira Občina Domžale. Hiša je bila dom krojača, njena notranjost pa nam predstavlja takratno življenje in žrtvovanje, ki je bilo nujno za preživeljanje težkih časov. Šokirale vas bodo spalnice, verjemite nam. Stropi so nizki, hiša pa ima tudi tradicionalno slovensko črno kuhinjo. V pristavi so nekoč hranili živino, danes pa lokalnim umetnikom služi kot razstavni prostor. ► **Cankarjeva 9, Domžale, tel. +386 (0)1 722 50 50, info@kd-domzale.si, www.kd-domzale.si.** Odprto od 10:00 do 12:00, od 17:00 do 19:00. Zaprto ob sobotah in nedeljah. Ostali termini po dogovoru.

MUZEJ JURIJ VEGA

Matematik, znanstvenik, poznavalec artilerije in vojni strateg. Ni prav kratek spisek, kajne? Jurij Vega, ki se je rodil 1754 v gorski vasi Zagorca, je bil vse to in še veliko več. Njegovo najbolj znano delo je bilo izboljšanje natančnosti logaritmov, ki so bili najpogosteje uporabljena računska operacija vse do sredine 20. stoletja. Vegovi matematični dosežki pa se niso končali pri tem, v letu 1789 je namreč dosegel svetovni rekord v računanju decimalne konstante pi, saj je dosegel 140 decimalnih mest. Vsekakor precej neverjetno, četudi je bilo pravih le 126 decimalk. Vega je pogostokrat sodeloval v spopadih in tako združil mišično in možgansko moč, ko pa je imel 33 let, se je poročil s takrat 16-letno Čehinjo plemenitega rodu. Čeprav je njegova rojstna hiša pogorela med 2. svetovno vojno, so jo popolnoma obnovili in še danes v njej živijo njegovi potomci. V spominski sobi je stalna razstava, ki je posvečena njegovemu življenju in delu. Predlagamo vam, da se odpravite v Zagorico in se poučite o enem najpomembnejših Slovencev. Njegov rojstni dan (23. marec) je danes občinski praznik. Za obisk se predčasno naročite po telefonu. ► **Zagorica 12, Dol Pri Ljubljani, tel. +386 (0)1 564 72 76.**

MUZEJ PREMODERNE UMETNOSTI

Pogosto jabolko spora med tistimi, ki se smatrajo za umetnike in tistimi, ki priznajo svoje nepoznavanje, je: »Ali umetnost samo sebe jemlje preresno?« V muzeju preveč

Jefačnikova domačija se nahaja poleg rojstne hiše Ivana Hribarja

moderne umetnosti točno vedo, kaj je njihov odgovor na to vprašanje. Kar sprva izgleda kot navaden hlev, je v bistvu kritičen in izredno zabaven pogled na moderno umetnost. Tukaj razstavljajo dela ustanoviteljev muzeja, vsake toliko pa organizirajo večer žive glasbe in umetniške delavnice. Razstavljena so nenavadna dela moderne umetnosti, za katera vam ni potrebno biti poznavalec, da bi v njih resnično uživali. ▶ **Spodnji Hotič 19, Litija, tel. +386 (0)31 57 00 52, premoderna@gmail.com, www.premoderno.org.**

ROJSTNA HIŠA JANEZA TRDINE/MELODIJA

V Mengšu se je rodil človek, ki ga je Ivan Cankar opisal kot najboljšega literarnega stilista svoje dobe. Ime mu je bilo Janez Trdina, živel je v 19. stoletju in je tako spoštovan, da je po njem poimenovan najvišji vrh Gorjancev. Številni trdijo, da so za ohranitev slovenske ljudske tradicije zaslužni njegovi opisi lokalnih tradicij in številne pripovedke. Pomembna razlika, ki je zaznamovala Trdinovo ustvarjanje, je poudarek na realizmu in ne na romantičnem prikazovanju idiličnega podeželja. Na mestu, kjer je bila rojstna hiša pisatelja, je sedaj stavba, ki služi drugim namenom.

V Mengšu se že desetletja izdelujejo glasbeni inštrumenti, tradicija pa se je ohranila vse do današnjih dni. Mengeška godba je mengeški sinonim za glasbeno ustvarjanje in obstaja že 130 let. Trgovina Melodija, ki proizvaja in prodaja vse vrste inštrumentov, je svoje mesto našla v rojstni hiši Janeza Trdine in je nadvse primerna za ogled. ▶ **Trdinov Trg 4, Mengeš, tel. +386 (0)1 723 75 78, info@melodija.si, www.melodija.si.** Odprto od 09:00 do 19:00, sobote od 09:00 do 13:00, ob nedeljah zaprto.

ROJSTNA HIŠA RUDOLFA MAISTRA

Na glavni ulici v mestu se v majhni obnovljeni hiši nahaja zbirka, ki na enega najprefinjenejših načinov opisuje življenje Rudolfa Maistra. Maister je bil slovenski vojaški oficir, ki se je preobrazil v političnega aktivista in poeta, predvsem pa je, zahvaljujoč dejanjem po koncu 1. svetovne vojne, izredno zaslužen za ohranitev velikosti Slovenije. Spomin nanj ohranja majhna razstava, ki pripoveduje njegovo zgodbo in vsebuje številne predmete iz njegovega življenja, kot so sablje in vojaška pokrivala. V hiši najdete tudi zbirko Maistrovih otroških risb in njegovih veličastnih brkov. ▶ **Šutna 23, Kamnik, tel. +386 (0)83 176 47, info@muzej-kamnik-on.net, www.muzej-kamnik-on.net.** Odprto od 10h do 18h, zaprto od nedeljah in ponedeljkih.

SADNIKARJEV MUZEJ

Zasebni muzej Josipa Nikolaja Sadnikarja, ki je začel zbirati predmete že leta 1893, danes vsebuje več kot 1500 različnih predmetov. Med njimi lahko najdemo posebnosti kot so srednjeveško orožje, pohištvo iz različnih obdobj, bogoslužni predmeti in še veliko več. Muzej je vreden obiska, za ogled pa morate predhodno poklicati. Sadnikar je bil vegetarijanec in strasten zbiratelj umetnin, hiša pa je izredna zapuščina, ki ohranja spomin na tega posebnega človeka. ▶ **Šutna 33, Kamnik, tel. +386 (0)1 839 13 62, sadnikarjev.nakamniskem.si.**

SPOMINSKA SOBA CARLOSA KLEIBERJA

Carlos Kleiber, katerega mnogi smatrajo za največjega komponista 20. stoletja, je bil samotarski genij. Zgodba

Navdihujoča Lenčkova galerija vas bo navdušila z izdelki iz lecta

namreč pravi, da je koncert priredil šele takrat, ko mu je v zamrzovalniku vsega zmanjkalo. Sicer ne vemo, koliko resnice je v zgodbi, je pa vsekakor res, da ni veliko modernih komponistov, ki se lahko pohvalijo s takšnim slovesom. Poročil se je s slovensko balerino Stanko Brezovar, par pa si je uredil počitniško hišico v vasi njenih staršev. Vas se imenuje Konjšica in leži nekaj minut iz Litije, Kleiber pa je tam tudi pokopan, saj je umrl leta 2004. V vasi danes stoji spominska soba, ki je posvečena temu velikemu človeku, vsebuje pa njegovo biografijo, nekaj njegovih del in kratke zapise iz njegovega zasebnega življenja. Pojdite in izvedite več o človeku, ki dirigira do popolnosti. Pred obiskom vam priporočamo, da se najavite po telefonu. ► **Konjšica, Litija, tel. +386 (0)41 53 23 79/+386 (0)41 38 22 49.**

VAČE/KLENIK IN SITULA IZ 5. STOLETJA PR. N. ŠT.

Leta 1882 je kmet Janez Grilc v Vačah odkril situlo, kate-re original danes stoji v Narodnem muzeju v Ljubljani. Na mestu, kjer so jo odkrili, v Kleniku, ki je od Vač oddaljen le nekaj minut, danes stoji petkratno povečana replika originalne najdbe. Grilc, ki je v roku enega leta situlo prodal, bi danes, če bi vedel, kaj je storil, verjetno ne bil ravno dobre volje. Situla je posoda, ki po obliki spominja na vedro, uporabljali pa so jo za streženje pijače bogatim gostom, za kar so uporabljali posebno zajemalko. Simboli, ki krasijo situlo, so danes odtisnjeni na ozadiju potnih listov Republike Slovenije. ► **Vače, Litija.**

NARAVNE ZNAMENITOSTI

DOLINA SOPOTA

Dolina Sopota je bila nekoč pokrajina lesarskih žag in mlinov, ki pa ne obratujejo več. Na njihovem mestu je praznino zapolnila čudovito osvojenjena narava. Reka Sopota, ki teče skozi dolino, na eni strani ustvarja mnoge brzice in slapove, na drugi pa majhne ribnike in malo večja jezera. Tudi živali so se vrnile, tako da danes to območje velja za zavetje slo-

venske divjadi. Tukaj je narava resnično gospodar. Seveda je v okolici veliko sprehajalnih poti, ki vodijo mimo slapov, jam in ostankov starih mlinov, ki so služili kot žage. Ob vznožju gore Kum je eden najlepših slapov, Slap Sušjek, ki je preko stoletij na številnih porokah že velikokrat igral eno vidnejših vlog. Težko boste našli bolj romantičen kraj ► **Litija.**

GRADIŠKO JEZERO

Ko so gradili bližnjo avtocesto, so ustvarili umetno jezero, ki lokalne prebivalce ob močnejših pomladanskih in jesenskih nalivih ščiti pred poplavami. Gradiško jezero je neverjetno miren in čudovit kraj, kjer se lahko sprehajate ali kolesarite. Narava okoli jezera je praktično nedotaknjena, 4,2 km dolga pot okoli jezera pa je v dobrem vremenu kot nalašč za sproščujočo rekreacijo. Z dovolilnico lahko k jezeru tudi ribarite. ► **Lukovica.**

ZGODBA O GROFICI VERONIKI

Vsak kraj goji svojo legendo. Če pobliže pogledate kamniški grb, se lahko upravičeno vprašate, kaj na njem počne morska deklica. Morska deklica v Kamniku, ki je vendar več kot 100 kilometrov oddaljen od morja?! Pravzaprav ne gre za morskó deklico, temveč za pripoved o kruti usodi grofice Veronike.

Zgodba pravi, da je bila Veronika čudovita, premožna grofica, ki je živelá v Malem gradu. Čeprav je bila lepa in bogata, je bila grofica izredno skopa, zato domačim ni bila »povšeči«. V kraju so živelí tudi trije bratje, vsi duhovniki, ki so želeli skupaj maševati. Odločili so se, da v Kamniku sezidajo novo cerkev – takšno s tremi kapelami, v kateri bi lahko cel kraj naenkrat prisostvoval obredu. Kot se navadno zgodi z vsemi dobromarnimi projekti, so bratje, poleg svoje prizadevnosti in truda, potrebovali tudi zlato, ki pa je

hitro pošlo. Odločili so se, da grofíco Veroniko prosijo za sredstva, ki bi jih vložili v izgradnjo cerkve. Namesto da bi jih Veronika zgojil prijazno zavrnila, je še pristavila, da bi se raje spremenila v kačo, kot da daruje denar za cerkev. V trenutku, ko je izrekla ta stavek, jo je udarila strela. Kot da to ne bi bilo dovolj grozno, so se poleg tega uresničile še njene besede in prelepa Veronika je postala pol dekle pol kača. Legenda pravi, da še vedno živi pod gradom in straži svoj zaklad. Zgodba ima seveda več različic. Po eni izmed njih je Veronika spreobrnjeno pogansko dekle, ki je prekinilo zaroko s poganskim vitezom. Reši jo lahko le sedemletni deček, ki jo trikrat udari s šibo, trije poljubi iskrenega mladega moškega ali pa junak, ki bo obglaval duha, ki jo straži. V vsakem primeru odlična zgodba.

ZELENE OAZE KAMNIŠKE BISTRICE

Kamniška Bistrica je najbolj urbana reka v celi državi, zahvaljujoč številnim mlinom, ki so jo tekom zgodovine obkrožali, kar pa je vodilo v odmiranje naravnega okolja. Kar se je sprva zdelo kot neizogibna posledica urbanega razvoja, se je danes popolnoma obrnilo, saj so se oblikovale iniciative za zaščito okolja in obnovo rečnega kanala. Sodelovanje treh mest, ki si reko delijo (Kamnik, Domžale in Dol pri Ljubljani), je oblikovalo nastanek obvodnega parka, ki obsega 33 km reke, zagotavlja zaščito pred poplavami in izboljšuje ekologijo rečnega okolja. Tudi okoliške občine so se pridružile projektu in skupaj z uporabo izobraževalnih poti, ki sledijo kolesarskim stezam in pešpotem, sooblikovale sistem rekreativnega in ekološkega turizma.

Na uspešnost projekta kaže 21 km urejenih poti, ki so polne počivališč, kotičkov urejenih za piknik ter so kot nalašč za sproščujoč popoldanski sprehod (ali vožnjo s kolesom) za celotno družino. Pot se začne na sotočju Kamniške Bistrice in Rače, katerega očarljivost poudarja lipov drevored.

ŽELEZNA JAMA IN JAMARSKI MUZEJ

Železna jama, ki je od Krumperka oddaljena le kratek sprehod, je še ena izmed mnogih zanimivih jam na Slovenskem. Notranjost je dobro osvetljena, v jami je konstantnih 8 stopinj Celzija, zanimivi pa so predvsem stalaktiti in ostale nenavadne formacije. Izmed teh je prva, ki jo opazite, t. i. Kamelja glava, ki v globini jame dobesedno visi čez pot za obiskovalce. V jami je čudovita naravna akustika, zato občasno v njej nastopajo celo pevski zbori. Železni jami je pripojena Babja jama, ki pa za obiskovalce trenutno ni odprta.

Jamarski muzej stoji blizu vhoda in je poln mineralov, fosilov in stalaktitov, ne samo iz Železne jame, temveč tudi iz ostalih slovenskih jam. Muzej je domovanje največje zbirke stalaktitov, ki so jih po požaru preselili iz Prirodoslov-

nega muzeja v Ljubljani. Jamarski muzej ima tudi jamarski klub za otroke. ▶ **Domžale, tel. +386 (0)61 72 15 77, irena.stazar@helios.si, www.drustvozvrj.domzale.si.**

TRGI IN PARKI

ARBORETUM VOLČJI POTOK

Arboretum Volčji Potok, ki je javnosti odprl, odkar ga je v oskrbo leta 1952 prevzela Ljubljanska univerza, je postal daleč najbolj obiskan hortikulturni center v celotni državi. Volčji Potok, ki obsega 80 hektarjev, je intenzivna eksplozija barv. V parku cvetijo rože v vseh mogočih barvnih odtenkih. Vizualna podoba parka je resnično veličastna.

Park pa niso le rože, saj vrtovi izžarevajo eleganco. Med sprehajanjem okoli ribnikov in jezer si lahko živo predstavljate, da ste glava bogate družine iz visokega srednjega veka, ki z užitek nadzoruje svoje posestvo.

Volčji Potok, ki za svojimi zidovi premore več kot 3500 različnih vrst dreves in grmičevja, je eden izmed najbolj biološko raznovrstnih krajev, ki jih boste srečali. Najboljši čas za obisk sta seveda pomlad in poletje, ko začnejo cveteti rože, park pa v tem obdobju gosti tudi veliko različnih hortikulturnih dogodkov. Pravijo, da v parku vsako leto zacveti okoli dva milijona tulipanov, torej eden za vsakega Slovenca. Kako romantično in spektakularno. ▶ **Volčji Potok 3, Radomlje, tel. +386 (0)1 831 23 45, info@arboretum.si, www.arboretum-vp.si.** Odprto marca od 08:00 do 18:00, od aprila do avgusta od 08:00 do 20:00, septembra od 08:00 do 19:00, od 1. do 28. oktobra od 08:00 do 18:00 in od 28. oktobra do 28. februarja od 08:00 do 16:30. Vstopnina: odrasli 6.50 € (7.50 € od aprila do julija), šolarji 4 € (6 € od aprila do julija), predšolski otroci 2 € (4 € od aprila do julija) in psi 1.50 €.

Povečana kopija situle iz 5. stoletja pr. n. š. v bližini geometrijskega središča

ZGODOVINA IZDELOVANJA SLAMNATIH KLOBUKOV

Proizvodnja slamnatih klobukov in zgodovina mesta sta prepleteni. Vse se začne z legendo ... V bližnjem kraju, ki se imenuje Ihan, je živel človek, ki se je vrnil s služenja vojaškega roka. Bil je izredno reven, zato se je sčasoma odločil svoje poznavanje obrti zamenjati za streho nad glavo. Obrt, o kateri govorimo, je pletenje slame, in še preden so se dodobra zavedali, so okoliške kraje preplavili čudoviti slamnati klobuki. Izraz »slamnat klobuk« se je prvič pojavil leta 1701. Žito je bilo v tistih časih v okolici Kamniške Bistrice glavna poljščina, klasje se je uporabljalo pri proizvodnji moke, ostali deli rastline pa so služili za pletenje. Klobuki so se sprva izdelovali doma za osebno uporabo ali za prodajo na trgu, proces izdelave pa lahko opišemo kot dolgotrajen in družaben dogodek. Tudi zelo učinkoviti so namreč na dan lahko izdelali le en klobuk. Iz teh skromnih začetkov se je razvila gigantska industrija, ki je sredi 19. stoletja izdelala skoraj milijon klobukov na leto.

Pozno 19. in zgodnje 20. stoletje je zaznamoval vrhunec Domžalske industrije klobukov, saj je tovarna odprla podružnice v svetovno znanih mestih, kot so New York, Dunaj, Firenze in celo v ponosni kneževini Wales. Veliko Slovencev se je v tem obdobju prese-

lilo v Ameriko, da bi delo nadaljevali v tamkajšnjih tovarnah, klobuki, izdelani v Sloveniji, pa so bili edini, ki so bili dovolj kakovostni, da jih je nosila celotna avstrijska cesarska družina. Zahvaljujoč uspehu te industrije so Domžale že leta 1925 dosegle status trgovskega mesta.

Industrija je po koncu 1. svetovne vojne skoraj povsem zamrla. Padec proizvodnje je bil resnično velik, po koncu 2. svetovne vojne pa sta od industrijskega kompleksa ostali le dve tovarni in dve delavnici. Leta 2003 je od domžalske industrije ostalo le malo.

Vpliv industrije v mestu opazite še danes, domžalski grb vsebuje tri klase, ena izmed mestnih ulic nosi ime Slamninarska, mestni časopis pa se imenuje Slamnik. Obisk muzeja slamnatih klobukov je, ko ste v Domžalah, skoraj nujen. Muzej je poln fascinantne zgodovine, živalnih strojev in veliko različnih tipov pokrival ter je odlični kraj za vse tiste, ki želite izvedeti več o tej pozabljeni umetnosti, ki je ustvarila mesto Domžale. ► **Kajuheva 5, 1230 Domžale, +386 (0)1 724 84 08, slamninarski.muzej@kd-domzale. Odrpoto od 10:00 do 12:00, od 17:00 do 19:00. Sobote od 10:00 do 12:00. Ob nedeljah zaprto.**

Železna jama je obložena z očarljivimi kapniki

ČEBELARSKI CENTER SLOVENIJE

V mednarodnih medijih ne mine teden brez članka o tem, kako katastrofalne bi bile posledice za človeštvo, če bi čebela izumrla. Ali torej obstaja boljši način, kako se poučiti o zgodovini čebelarstva, kot v državi, ki trdi, da je na čebele bolj čustveno navezana kot kdor koli drug? Slovenija je namreč edina država v EU, ki je uradno zaščitila svojo avtohtono vrsto čebel. Seveda govorimo o Kranjski čebeli (*Apis mellifera carnica* - za vse znanstvenike med vami), ki je delavna, nežna in varčna, imela pa naj bi tudi izredne orientacijske sposobnosti. Prva čebelarska zveza v Sloveniji je bila ustanovljena leta 1873 v Ljubljani, Čebelarski center Slovenije pa se danes nahaja na Brdu pri Lukovici.

Čebelarstvo je ena najstarejših podeželskih dejavnosti. V Čebelarskem centru Slovenije boste lahko spoznali zgodovino čebelarstva v Sloveniji, se poučili o skrivnostnem življenju čebel in celo poskusili ter kupili različne vrste fantastičnega, lokalno proizvedenega medu. Posebej vam priporočamo lipov med. Tukaj se lahko poučite o starodavni umetnosti apiterapije, t.j. študije uporabe čebeljih izdelkov v zdravstvene namene, predvsem pa lahko te proizvode v čebelarski trgovini tudi kupite. Sam center stoji v neverjetno idiličnem okolju, kot da same

čebele ne bi zadostno vzpodbudile našega zanimanja. Za organizirane obiske centra (v različnih jezikih) se je nujno potrebno predhodno naročiti po telefonu. ► **Brdo pri Lukovici 8, Lukovica, tel. +386 (0)1 729 61 00/+386 (0)41 37 04 09, barbara.dimc@czs.si.**

OGLARSKA DEŽELA

25 km iz Litije leži pokrajina, kjer se lahko sprostite od hitrosti modernega sveta. Opazili boste kadeče se črne gomile, ki bodo zagotovo pritegnile vaše zanimanje. Gomile so namreč primeri starodavne umetnosti oglarstva. Je že res, da ta umetnost izumira, vendar pa jo prebivalci krajev okoli Dol pri Litiji poskušajo obdržati pri življenju. Kadeče se gomile imajo čudno lepoto, še posebno takrat, ko se ogenj umiri in se dim spremeni v odtenek kraljevsko modre barve. Okolica obsega 2000 hektarjev prečudovitega zelenja. Priporočamo, da svoj obisk predhodno najavite po telefonu. ► **Dole pri Litiji, Litija, tel. +386 (0)31 643 625, info@dole.si, www.dole.si.**

PAVLJONI PARKA DOL

Območje okoli paviljonov parka Dol je raj. Park je obdan z ribniki, polnimi rib, fontanami, ki se pojavljajo na

vsakem koraku, privoščite si lahko romantičen sprehod pod drevesi. Vam to ni dovolj? Kaj pa ideja botaničnega vrta, ki naj bi vseboval kar 7000 različnih rastlinskih vrst? Takšno je bilo domovanje Josefa Von Erberga, barona iz Ljubljane, ki se je rodil v 18. stoletju. V Dol se je preselil, ko je imel 34 let in začel obsesivno zbirati knjige in kulturne predmete. Svoj osebni zaklad je razstavil na kraju, kjer danes stojijo paviljoni. Žal pa so ti paviljoni edino, kar je ostalo od tega nekoč čudovitega posestva. Paviljoni, ki so popolnoma obnovljeni, so eden redkih primerov popolnoma klasične arhitekture v celotni državi. Eden izmed paviljonov je v Erbergovem času celo gostil prvi muzej na Slovenskem. Čeprav območje danes ni tako vizualno impresivno kot nekoč, so paviljoni izredno fascinantni in bodo v vas prebudili domišljijo in spodbudili razmišljanje o moči zgodovine. Za ogled se predhodno naročite. ▶ **Dol Pri Ljubljani, tel. +386 (0)31 32 40 07.**

VAČE IN GEOMETRIČNO SREDIŠČE SLOVENIJE

Ste se kdaj vprašali, kje je geometrično središče Slovenije? Ponujamo vam odgovor. V vasi Spodnja Slivna, ki je od vasice Vače oddaljena le 45 minut hoje, stoji majhna zbirka spomenikov, ki označuje središče države. Osrednjo pozicijo zaseda obovelisk s koordinatami, pod njim pa X označuje točko, v kateri je središče države. Po okolici so raztreseni številni drugi spomeniki, eden izmed njih je posvečen žrtvam vojne za neodvisnost, drugega so postavili slovenski izseljenci, ki so za izgradnjo uporabljali kamne, ki so jih prinesli iz okolij, kjer danes živijo Slovenci. Na tem kraju stoji lipa (nacionalno drevo), ob kateri visijo številne zastave. Točka leži na kakšnih 600 metrov nadmorske višine, pot do spomenika pa vam bo ponudila dih jemajoče razglede. ▶ **Spodnja Slivna, Litija, tel. +386 (0)1 897 60 95/+386 (0)41 89 58 52, jani.kolenc@siol.net, www.drustvo.geoss.si.**

»Za vsakega Slovenca cveti tulipan«

TURISTIČNE FARME

EKO TURISTIČNA KMETIJA PR' LAVRIČ

Ekološka turistična kmetija Pr' Lavrič se nahaja blizu geometričnega središča Slovenije v umirjeni okolici. Daleč od prometa in hrupa lahko hitro pozabimo na čas. Vse jedi so sveže pripravljene in imajo močan lokalni priokus, praviloma pa so Pr' Lavrič najbolj ponosni na svežo jaginetino, ki je tudi najbolj priljubljena jed. Vso zelenjavo, ki jo ponujajo, gojijo na lastnem vrtu z uporabo sonaravnih metod gojenja. Velikim skupinam priporočamo predhodno rezervacijo, tako da boste lahko brezskrbno uživali v nebeško mirnem ambientu.

▶ **Mala Sela 5, Vače, Litija, tel. +386 (0)40 35 97 12, vera.lavric@gmail.com. Odprto med petki in nedeljami od 09:00 do 21:00, ostali termini po dogovoru.**

KMETIJA PATERNOSTER

Kmetija Paternoster se nahaja v majhni vasi Tenetiše, v bližini gasilskega doma, in vam ponuja tradicionalno nastanitev na poseben način. Ste si kdaj želeli spati na slamnati postelji? Potem je Paternoster pravišnji. Ali pa spanje v indijanskem šotoru, skupaj s še 15 izmu-

MITI RUDNIKA SITARJEVEC

V preteklosti je bil rudnik Sitarjevec v Litiji drugi največji rudnik svinca v celotni Evropi. Je eden najstarejših rudnikov v Sloveniji, do zaprtja leta 1965 pa je bil vir bajnega bogastva. Rudnik se je morda zaprl, v resnici pa nikoli ni zapustil mesta. In ne, ne govorimo samo o problemu onesnaženih voda v poplavljenih podzemnih galerijah. Zgodovino so namreč preživeli številni miti o rudniku. Predstavljamo vam le nekatere izmed nam najljubših.

Zgodba cerkve v Šmartnem pri Litiji je zelo povezana z rudnikom. Zgodba pravi, da so nekega dne rudarji med opravljanjem dela doživeli nesrečo in ostali zakopani v rovu. Odločili so si izkopati izhod in rekli, da če kadar koli ponovno uvidijo sončno svetlobo, da bodo na tistem kraju, v znak zahvale, postavili cerkev. Površino tal so prebili pri Šmartnem, zato danes tam stoji cerkev.

Nam najljubša pa je zgodba o Birkmandeljcu (perkmandelc), škrtatu zaščitniku rudnika Sitarjevec. Birkmandeljc ima precej nejasen ugled, saj naj bi bil zaščitnik rudarjev, hkrati pa naj bi bil odgovoren za veliko nesreč. Odgovoren naj bi bil za toliko gorja, da so ga nekateri začeli enačiti s hudičem, starejši rudarji pa mlajših kolegov niso smeli strašiti z zgodbami o Birkmandeljcju. Mit pravi, da je škrtat zelo rad kradel kruh in skrival svetilke, kar je danes le majhna nevšečnost, za rudarje pa je to pomenilo skoraj sigurno smrt. Preko svojih nagajivosti je rudarje odvrčal od plinskih žepov in nevarnejših galerij, kar je utrdilo njegov sloves kot nagajivega zaščitnika rudnika Sitarjevec.

Rudnik je danes zaprt, vsake toliko pa odpre svoja vrata za obiskovalce. Za obisk rudnika so potrebna predvsem našpičena ušesa in malo sreče.

Brdo pri Lukovici je središče čebelarstva na Slovenskem

čenimi popotniki? Tako je, Paternoster ponuja tudi to izkušnjo. Ob predhodnem naročilu lahko poskusite in kupite sveže domače mlečne izdelke. Paternoster je odličan kraj za piknike. Ne zamudite priložnosti in se vrnite v preteklost. ▶ **Tenetiše 1, Litija, tel. +386 (0)41 21 84 57, ignac.paternoster@gmail.com.**

TURISTIČNA KMETIJA PR' KRAČ

V današnji Evropi lahko trdimo, da pristnih izkušenj preteklih časov ni več veliko na voljo. Seveda lahko obiščete starodavne kraje, lahko vam predstavijo, kako so v tistih časih živeli in kaj so jedli, vendar pa je vse pazljivo pripravljeno do zadnje podrobnosti. Turistična kmetija Pr' Krač je v 21. stoletju uspela zadržati legitimnost v svoji tradiciji. Edinemu še delujočemu centru za zaloge na reki Savi je bil podeljen naslov spomenika nacionalne pomembnosti. Kmetija, ki je že 300 let v rokah iste družine (in trdijo, da bo vsaj še 300), vam ponuja tradicionalno (ponovno ta beseda) namestitev na kmetiji starinskega izgleda. Hrana je na voljo med vikendi, z rezervacijo tudi med tednom, vendar pa med tednom od vrat ne bodo podili utrujenih popotnikov, saj družina vedno poskuša zadovoljiti vse priškele. V našem primeru je to pomenilo malico iz šunke in vložjenih kumaric s čudovitim domačim kruhom, vse skupaj pa smo zalili z odličnim rdečim vinom.

V notranjosti stoji majhna Galerija 19, ki občasno razstavlja dela lokalnih umetnikov, manj pogosto pa gosti večere z živo glasbo. Park in sadovnjak pa vam bosta razodela pravi pomen besedne zveze »romantični sprehod«. ▶ **Dolsko 19, Dol Pri Ljubljani, tel. +386 (0)1 563 82 60/+386 (0)1 564 76 15, prkrac@him.si. Petki in sobote odprto od 13:00 do 24:00, ob nedeljah od 13:00 do 20:00, med tednom po dogovoru.**

IVAN HRIBAR

Trzinec Ivan Hribar (1851-1941), ki je brez dvoma eden najpomembnejših Slovencev, je človek, ki se je boril za slovensko kulturno avtonomnost v enem najbolj kritičnih trenutkov zgodovine. Ivan Hribar še danes veliko pomeni velikemu številu različnih ljudi. Bil je bankir, pesnik, diplomat, politik, novinar, predvsem in na prvem mestu pa Slovenec. Po potresu z močjo 6.1 po Richterjevi lestvici, ki je dodobra razdejal Ljubljano, se je Hribar znašel na položaju župana, ki je moral obnoviti mesto. Obnove se je lotil z izredno osredotočenostjo, tako da je, ko so se dela zaključila, Ljubljano spremenil iz regionalnega mesteca v avstrijskem cesarstvu v moderno mesto, kulturno središče vseh Slovencev.

V tem obdobju je Hribar začel v Ljubljani graditi vodovodno in plinsko omrežje, tramvajске linije in javno kopališče, popolnoma je prenovil Prešernov trg in Tromostovje ter zgradil Zmajski most. Sanjal je o Ljubljani kot kulturnem in ekonomskem središču vseh Slovencev in te sanje je tudi dosegel. Zaradi prepogostih razhajanj s cesarjem Francem Jožefom I. je moral leta 1910 zapustiti mesto župana, kmalu potem pa je vse moči preusmeril v panslavizem, tako da je spodbujal sodelovanje vseh Slovanov, živčih v avstrijskem cesarstvu. Zaradi takšnega mišljenja je med 1. svetovno vojno nekaj let preživel v zaporu, oziroma v konfinaciji. Življenje tega velikega moža se je priložnostno končalo v 2. sv. vojni. Fašistične sile so preplavile takratno Jugoslavijo, Ljubljano pa si je pripojila Mussolinijeva Italija. Fašistični okupatorji so 90-letnemu Hribarju vnovič ponudili položaj župana. Človeku, ki je celotno življenje posvetil boju za slovensko kulturno avtonomnost in osvoboditev Slovanov, se je ponudba zdela enaka porazu. Sodeč po zgodbi, se je zavil v jugoslovansko zastavo in storil samomor tako, da je skočil v Ljubljaničo, kjer se je utopil.

Če želite o tem izredno zanimivem človeku izvedeti več, obiščite Kulturno-informacijski center v Trzinu, na Ljubljanski cesti 12f, ki nosi njegovo ime.

TURISTIČNE INFORMACIJE

TIC - TURISTIČNO-INFORMACIJSKI CENTER KAMNIK

Kamniški turistično-informacijski center najdete v samem središču Kamnika, kjer lahko najdete vse informacije, ki vam jih v tem vodniku morebiti nismo uspeli posredovati. Center je prava zakladnica informacij z izjemno prijaznim osebjem, ki vam bo pomagalo pri raziskovanju regije, organizaciji ogledov ali preprosto pri izbiri spominkov in vstopnic. Na voljo je tudi brezplačen Wi-Fi. ▶ **Glavni Trg 2, tel. +386 (0)1 831 82 50, tic@kamnik-tourism.si, www.kamnik-tourism.si. Odprto od novembra do marca 10:00-18:00, sobota, nedelja 10:00-14:00, od aprila do junija 10:00-18:00, od julija do avgusta 09:00-21:00, od septembra do novembra 10:00-18:00.**

TIC – TURISTIČNO INFORMACIJSKI CENTER V LITIJU

V centru Litije, blizu cerkve sv. Nikolaja, stoji uradni turistično-informacijski center - Turistična točka Srca Slovenije. Velika lesena miza, ki je postavljena na sredo prostora, postavi vse udeležence na isto raven. Na policah, ki imajo obliko čebeljih satov, je razstavljena zbirka lokalnih proizvodov, ki segajo od obrtniških del do alkoholnih pijač, osebje pa z veseljem odgovori na katero koli vprašanje. Če bi lahko turistično-informacijski center opisali kot čudovit, bi ta naslov zagotovo pripadel litijškemu. ▶ **Valvazorjev Trg 14, Litija, tel. +386 (0)51 31 27 39, turizem,litija@razvoj.si, www.srce-slovenije.si.** Odprto od 10:00 do 15:00, ob sredah od 10:00 do 17:00, ob sobotah od 09:00 do 12:00. Zaprto ob nedeljah, ponedeljkih in torkih.

TRAJNOSTNI RAZVOJ V TRZINU

Vsi se zavedamo, da globalno segrevanje ni šala. O trajnostnem razvoju in uporabi obnovljivih virov energije se veliko govori in večina ljudi se strinja z izvajanjem teh programov, vendar pa le malo občin aktivno korača po poti uporabe novih idej in tehnologij. Trzin je ena takšnih občin vse od svoje samostojnosti v poznih 90-ih letih 20. stoletja. Že od samega začetka se je občina posvetila hkratnemu širjenju delovnega okolja in ohranjanju obsežnih naravnih površin, ki jo obkrožajo. Vse novogradnje so zgrajene z željo po majhnem vplivu na okolje, starejše gradnje pa so obnovljene tako,

da zagotavljajo kar najboljšo energetsko učinkovitost. Najprepričljivejši primer je nov vrtec, ki je bil zgrajen med leti 2010 in 2013. Futuristični eko vrtec je zgrajen iz surovin, ki se enostavno reciklirajo, ogrevan pa je s toplotno črpalko, ki počasi postaja gradbeni normativ. Predanost trajnostnemu razvoju je nekaj, kar Trzin ločuje od drugih slovenskih naselij.

ZGODOVINSKE ZGRADBE

AEROKLUB 'MILAN BORIŠEK' LITIJA

Aeroklub "Milan Borišek" v Litiji je bil sicer ustanovljen leta 1947, vendar segajo njegovi začetki daleč v leta pred drugo svetovno vojno. Danes se v klubu posvečajo športnemu letenju z ultra lahкими letalnimi napravami, pohvalijo pa se lahko tudi z močno razvito modelarsko sekcijo ter izdelavo letalskih modelov. Letenja željni kandidati lahko tukaj pridobijo celo licenco za letenje z motornimi letali ali motornimi zmaji. Aeroklub razpolaga z dvema vzletiščema (v času pisanja opisa je eno od vzletišč v preurejanju in ni v uporabi). ▶ **Cesta komandanta Staneta 2 ali Grbinska cesta 33, tel. +386 (0)41 71 35 39, aeroklub.litija@gmail.com, www.aeroklub.litija.com.**

GRAD BRDO PRI LUKOVICI

Renesančni grad Brdo pri Lukovici, ki je hkrati tudi rojstni kraj izredno vplivnega slovenskega pisatelja Janka Kersnika, je bil srce regije vse do 2. svetovne vojne. Med

Daleč proč od mestnega vrveža

Bajer je eden od številnih izrazov ekološke osveščenosti Trzina

vojno so ga namreč požgali, vse do danes pa se ni našlo sredstev za njegovo obnovo. Čeprav to pomeni, da so od gradu povečini ostale le ruševine, pa nekdanje elegance še vedno ni moč zanikati. Zunanji zidovi, ki so vse, kar je ostalo od gradu, so dovolj, da si lahko predstavljamo, kako je grad izgledal. Pred gradom lahko občudujemo tudi ostanke prestižnega grajskega vrta, na katerem je tudi majhen ribnik. Grad je vse do današnjih dni ostal v lasti družine Kersnik. ▶ **Brdo Pri Lukovici, Lukovica.**

GRAD JABLJE

Grad Jablje, ki je prvič omenjen v 13. stoletju, je bil proglašen za pomemben kulturni spomenik. Trenutna verzija sega v 16. stoletje, v čas plemiške hiše Lamberg. Čeprav grad med 2. svetovno vojno ni veliko pretrpel, pa so ga v letih po vojni popolnoma izropali in ga za nekaj časa celo spremenili v stanovanja. Grad so med leti 1999 in 2006 popolnoma obnovili, najbolj znan pa je zaradi svojih fresk, med drugim tudi bizarnega kitajskega tamburaša, ki jaha kamelo, katerih avtor je sloviti slovenski freskant Franc Jelovšek. ▶ **Grajska 1, Loka Pri Mengeš, Mengeš, tel. +386 (0)1 560 86 00, info@jable.si, www.jable.si.**

LOVSKI DVOREK NEUDORF (ZAVRH)

Nekdanji lovski dvorec v Zavrhu, ki je nekoč pripadal znamenitemu zgodovinarju in plemiču Janezu Vajkardu Valvasorju, ima burno zgodovino. Med drugo

svetovno vojno so celotno prebivalstvo vasi izgnali v Nemčijo, v dvorcu pa ustanovili nemško postojanko. V tem času naj bi dvorec oropali, pri čemer so pokradli in uničili vse, kar je bilo v njem dragocene. Danes si lahko v prenovljenem dvorcu ogledate viteško dvorano in ostanke rova v kleti, ki naj bi po pričevanju nekaterih predstavljal pravi pravcati skrivni rov. Organizirani ogledi so na voljo ob predhodni prijavi. ▶ **Zavrh 3, tel. +386 (0)1 897 22 84/+386 (0)51 31 27 39, mojca@jarina.si.**

MALI GRAD

Mali grad, ki ponosno stoji nad mestom, je vreden vsake strme stopnice po kateri se morate povzpeti do vrha. Grad, ki izvira iz 11. in 12. stoletja, je v ruševinah. Baročna kapelica sv. Eligija pa je popolnoma ohranjena in stoji na mestu starodavnega slovanskega pokopališča. Ne samo to, kripto pod kapelico naj bi varovala Veronika (znana tudi kot pol ženska, pol kača), ki svoj zaklad ščiti pred morebitnimi tatovi.

Če povemo po pravici, je razgled na mesto Kamnik tisto, zaradi česar je ogled gradu skoraj nujen. Šele z grajskih ruševin namreč uvidimo, kako »dih jemajoče« mesto je Kamnik v resnici. Barvite stavbe, ki niso dovolj cenjene, in rdeče strehe, ki varujejo ozke ulice, Kamniško-Savinjske Alpe v ozadju pa poskrbijo za dramatično kuliso pogledu, ki bi ga bilo res škoda zamuditi. ▶ **Kamnik. Kapelica odprta od junija do septembra.**

PIRAMIDA OIC

Veliko ljudi se ne zaveda dejstva, da je bila prva moderna obrtno industrijska cona v Jugoslaviji zasnovana prav v Trzinu. Razlogi za to so povsem jasni; Trzin je bogato območje z odlično lego, leži blizu Domžal, ki so bile eno najbogatejših mest v celi republiki, Ljubljane in letališča Brnik (ki se danes imenuje letališče Jožeta Pučnika). Industrijsko območje, ki je deloma zgrajeno na močvirnatih tleh, je bilo desetletja izredno uspešno, potem pa je, kot večina državne industrije, zmanjšalo svojo proizvodnjo. Piramida OIC, ki je bila zgrajena leta 1990, je vsekakor najbolj posebna zgradba daleč naokoli. Baje so jo zgradili zato, da bi popestrili sicer dolgočasno območje. ▶ **Trzin**.

RADIJSKI ODDAJNIK V DOMŽALAH

Radijski oddajnik v Domžalah, ki je bil zgrajen leta 1927 in je z delovanjem pričel leto pozneje, ostaja vse do današnjega dne najmočnejši oddajnik v celi Sloveniji. Oddaja valovno dolžino srednje frekvence, ki jo je ponoči moč zaznati po celotni Evropi. Ker so radijski stolpi v vojnah pogosta tarča napadov, je bil tudi domžalski radijski oddajnik med drugo svetovno vojno uničen, v boju za samostojnost države leta 1991 pa poškodovan. Kljub tem kratkim prekinitvam njegovega delovanja, oddajnik obratuje še danes. ▶ **Domžale**

ROJSTNA HIŠA FRANCA JELOVŠKA IN SPOMENIK SLIKARJU

Franc Jelovšek, ki se je rodil leta 1700 v Mengšu, je eden večjih slovenskih slikarjev vseh časov, čigar freske so

dosegle precejšnje priznanje in slavo. Jelovšek velja za očeta baročnega slikarstva na tem območju, kar je precej zgovoren podatek. Rojstna hiša Franca Jelovška stoji poleg cerkve Sv. Mihaela v Mengšu, pred njo pa stoji spomenik temu baročnemu slikarju. ▶ **Mengeš**.

STARI GRAD

V Kamniku stoji Mali grad, ki pa s svojim imenom nakučuje na obstoj še enega gradu, se vam ne zdi? Na vrhu Bergantove gore stojijo ruševine Starega gradu, strateške palače, ki so jo v 13. stoletju zgradili grofje Andeški. Stari grad je eden izmed najstarejših gradov na področju zgornje kranjske regije. Leta 1511 ga je poškodoval močan potres in od tega si grad nikoli ni povsem opomogel. Označena pot od centra Kamnika vodi do gradu, sprehod pa traja približno 30 minut. ▶ **Kamnik**.

TOVARNA BARV JUB

Dol je domovanje podjetja, ki je nekoč obvladoval kar 60 % vsega tržišča za barvami v celotni Jugoslaviji. Začetki podjetja segajo v leto 1875, ko je lastnik mлина prvič začel mešati barve, podjetje pa je potem vse do leta 1919 spreminjalo ime, na koncu pa se je odločilo za ime JUB. Med vojnoma so razvili in izboljšali kvaliteto barv in čeprav je 2. svetovna vojna skorajda popolnoma ustavila proizvodnjo, se je po njenem koncu JUB ponovno postavil na noge. Po še enem negotovem obdobju ob razpadu Jugoslavije se je JUB ponovno razcvetel in pred kratkim odprl svojo prvo tovarno v tujini. ▶ **Dol pri Ljubljani**.

Le malokaj se lahko kosa s slikovitostjo starega kamniškega mestnega jedra

Razgibavanje telesa in možganov na trzinski učni poti Onger

POHODNIŠTVO

PLANINSKO DRUŠTVO ONGER IN POHODNA POT ONGER

Planinsko društvo Onger, ki nosi ime po hribu, ki deli novi in stari Trzin, je bilo ustanovljeno leta 1983 in je od takrat brez prestanka delovalo kot glavni pokrovitelj ekološkega gibanja v Trzinu. Posebno so se posvetili lokalnim prebivalcem, saj so že pred nastankom samostojne občine začeli organizirati izlete, s katerimi so poskušali privabiti nove, predvsem mlade člane. Njihova zapuščina je 1,2 km dolge pohodna pot Onger, ki prečka istoimenski hrib in je dom številnim drevesom in rastlinam različnih oblik in velikosti. Na začetku poti boste našli vodnik, ki vam bo predstavil različne drevesne in rastlinske vrste, žal pa je trenutno na voljo le v slovenščini. Najvišja točka na poti meri 377 m. Za več informacij stopite v kontakt s Planinskim društvom Onger. ► Rašiške Čete 4, Trzin, info@onger.org, onger.org.

TRIM STEZA IN POHODNIŠTVO V MENGŠU

2200 metrov dolga pot, ki se vije po strminah hriba Gobavica in katere start in cilj sta v Oranžeriji, vsebuje 26 postaj s fizičnimi vajami, ki bodo poskrbele za še močnejši srčni utrip. Sama pot ni pretirano zahtevna, vas pa nagradi z nekaj neverjetnimi stvarmi. Čudoviti razgledi

na Mengeš, njegovo okolico, menceško polje, Kamniško-Savinjske Alpe in gorsko verigo Karavanke naredijo še tako zahteven vzpon lažji in težavno vajo preprostejšo. To pa vsekakor ni edina pohodniška pot po okolici Mengša, saj obstaja veliko poti različnih zahtevnosti, ki vas bodo popeljale skozi zelenje in mimo številnih znamenitosti, ki so vredne ogleda. Najbolj priljubljena in enostavno prehodna sta hriba Dobeno in Rašica. Nanju se lahko povzpnete peš ali s kolesom. Dobeno se osredotoča na ekoturizem, na vrhu Rašice pa stoji opazovalni stolp (641 m), ki ponuja spektakularne poglede na okolico. Zrak in voda sta čista, pozitivnih vplivov na zdravje pa ne morete zanikati.

Ljubiteljem rastlin priporočamo sprehod od Gobavice v smeri proti Cegvanškemu bajerju, saj je to območje polno redkih rastlinskih in živalskih vrst. V bajerju živijo številni krapci in somi različnih velikosti, za ribarjenje pa boste seveda potrebovali primerno dovolilnico. Za več informacij povprašajte pri Ribiškemu društvu Bistrica-Domžale. ► Informacije za ribiče: rd.bistricadomzale@gmail.com

TRIM STEZA ŠUMBERK IN GOZDNA UČNA POT

Trim steza Šumberk, ki se začne na Šumberški cesti v Domžalah in poteka preko mostu čez Kamniško Bistrico,

je popolna za krepitev duha in telesa. S skoraj dvema kilometroma dolžine in enajstimi postajami z različnimi vajami bo očarala tudi najbolj zagrizene ljubitelje teka in fitnesa. Na stezi boste opazili table, ki predstavljajo posamične drevesne vrste in lokalne posebnosti, na vaši poti pa vas bo spremljala ljubka mala lisička. Resnično prijetno. ▶ **Domžale.**

PUSTOLOVSKI PARKI

PUSTOLOVSKI PARK GEOSS

Blizu geometričnega središča Slovenije stoji med gozdovi skrita vasica Slivna, kjer se nahaja pustolovski park, ki bo navdušil tako otroke kot odrasle. Obisk Pustolovskega parka Geoss ni samo odličen način za odpravljanje stresa, temveč je kraj za odmik od poletne vročine, saj okoliški gozdovi zagotavljajo osvežilno senco pred (pre)močnimi sončnimi žarki. V parku je pet drevesno-plezalnih poti, visokih od 1 do 11 metrov, najlažja je primerna za otroke, stare 4 leta in več. Vedno so na voljo izkušeni inštruktorji, ki skrbijo, da zabava vedno ostane varna in tako zagotovijo adrenalinsko sprostitvev za celotno družino. Velikim skupinam priporočamo, da se pred obiskom najavijo po telefonu. ▶ **Slivna Pri Vače, tel. +386 (0)30 33 23 32, info@pustolovski-park-geoss.si, www.pustolovski-park-geoss.si. Open 10:00-19:00, weekends & holidays 10:00-18:00 (6 Apr - 21 Jun & 2 - 29 Sept), 10:00-**

17:00 (30 Sept - 27 Oct). Odrpoto vsak dan od 10:00 do 19:00. (6. april-21. junij in 2.-29. september), vikendi in prazniki od 10:00 do 18:00, (30. september-27. oktober), vikendi in prazniki od 10:00 do 17:00. Vstopnina: odrasli 15 €, otroci od 7 do 15 let 12 €, otroci pod 7 let 8 €, družinska vstopnica 13 €. Cene veljajo za triurno plezanje, vsaka dodatna ura stane 4 €. Otroci pod 16 let morajo biti v spremstvu staršev.

SPA & WELLNESS

TERME SNOVIK

Nismo prepričani, da v Sloveniji obstaja boljši wellness in spa center. Terme Snovik, ki so skrite med hribi, zadostijo vsem zahtevam tistih, ki iščejo počitvev in regeneracijo v mirnejšem okolju. Pokrajina, ki je nepredstavljive lepote, je kot nalašč za enega izmed pohodov, ki jih organizira termalni center. Terme se lahko pohvalijo z dobro infrastrukturo, med drugim z notranjim in zunanjim bazenom, ki se ponašata s tremi vodnimi tobogani. Z magnetizem in kalcijem bogata voda ima zdravilne učinke, ki jih je potrdila tudi državna komisija. Za tiste, ki na poti do zdravja uživajo v potanju, pa so na voljo savne različnih tipov. Terme Snovik so izredno prijazne do družin, tako da je obisk primeren za prav vse družinske člane. ▶ **Snovik 7, Laze v Tuhinju, tel. +386 (0)1 834 41 00, info@terme-snovik.si, www.terme-snovik.si.**

Naužite se zelenja na poti na mengersko Gobavico

Šport in aktivnosti

NARAVNI ZDRAVILNI GAJ TUNJICE

Če ste pod stresom (kar je v tako čudovitem koncu države malo verjetno), ne morete zgrešiti, če obiščete Naravni zdravilni gaj sredi gozdov v bližini Tunjic. Zdravilni gaj, ki deluje vse od leta 1998, nudi širok asortiment zdravilnih terapij in izdelkov, ki znanstveno dokazano blagodejno učinkujejo na zdravje - in naj smo še tako cinični, z znanostjo se ne gre prerekati. Najpogumnejši lahko opravite analizo svojega psihofizičnega stanja, ki bo določila stanje vaših organov in zaznala energetske blokade, ki lahko v prihodnosti vodijo do bolezenskih težav. Če se želite napolniti z življenjsko energijo in (morda) okrepite svoj imunski sistem, je to za vas popoln kraj. ▶ **Tunjice 12, 1241 Kamnik, tel. +386 (0)1 831 70 85/+386 (0) 41 78 56 75, info@zdravilnigaj.si, www.zdravilnigaj.si.**

ŠPORT

GOLF ARBORETUM

Pravijo, da če dobro igrate tu, lahko igrate dobro kjer koli. Golfišče je obkroženo s slikovitimi in dišečimi borovci, sicer ni najdaljše, vsekakor pa je dovolj zahtevno tudi za izkušenejši igralce. 18 lukenj zagotavlja veliko vrsto različnih izzivov, prav tako pa tudi neverjetne poglede na Kamniške Alpe. Ni preveč neprijetno, kajne? Tudi restavracija je čudovita, njihov meni pa se osredotoča na ponudbo sezonske hrane. Arboretum vam ponuja različno edinstveno golfistično izkušnjo. ▶ **Volčji Potok 43g, Radomlje, tel. +386 (0)51 395 777/+386 (0)1 831 80 80, info@golfarboretum.si, www.golfarboretum.si.**

REKREACIJSKI CENTER KORENT

V gozdovih nad cesto, ki povezuje Litijo in Ljubljano, boste našli rekreacijski center Korent. Okolica je seveda čudovita, kar je tudi očitna lastnost celotne regije. Center je odličen kraj za telovadbo, bodisi nogomet, košarko ali odbojko, je pa tudi odličen kraj za sprostitve s piknikom po telesni aktivnosti. Iz centra lahko odkolesarite (ali odpešačite) po urejenih poteh, od katerih ena vodi na Ajdovščino, najvišji hriba v Dolu pri Ljubljani (495 metrov). ▶ **Zaboršt 90, Dol pri Ljubljani, tel. +386 (0)1 564 75 05/+386 (0)41 38 47 67, td.dolpriljubljani@sioi.net, td.dol.si.**

REKREATIVNI CENTER AS

V Litiji, ob reki Savi, je v vseh letnih časih odlična izbira za ljubitelje tenisa. Ponuja 4 zunanja teniška igrišča in 3 teniška igrišča v sodobno opremljeni dvorani. Igrišča gostijo različne turnirje in dogodke. V sklopu rekreativnega centra je tudi otroško igrišče in restavracija, ki ponuja zdravo hrano, prilagojeno za športne navdušence. Center je z urejenim parkiriščem vključen v ponudbo za avtodomarje. ▶ **tel. +386 (0)1 898 08 00, melita.asteprom@gmail.com, www.tenis.as-litija.si.**

ŠPORT V DOMŽALAH

Poleg slamnatih izdelkov so Domžale znane tudi po uspešnih atletih in športnih ekipah. Lokalni košarkarski

klub KK Helios je postal dobitnik naslova državnih prvakov v sezoni 2006/07, v naslednjih dveh sezonah pa je na lestvici zasedel drugo mesto. Tudi leta 2013 so klonili šele na zadnji preizkušnji, v finalu. Mesto ima bogato atletsko zgodovino, prav tako je gostil težak Challenger turnir v tenisu.

Nogomet kljub nekonsistentnim rezultatom državne reprezentance, še vedno dominira na slovenskem športnem področju. Slovenci so strastni podporniki svojih klubov, kljub temu, da se je, odkar je Slovenija postala neodvisna, le petim nogometnim klubom uspelo zavihetati na prestol prvega v državi. Eden izmed teh klubov je tudi NK Domžale, ki je eden najstarejših klubov v državi. Zlata doba NK Domžale, ki je bil ustanovljen leta 1921, je bila med leti 2006 in 2008, ko je klub osvojil zaporedna naslova državnih prvakov, in sicer v sezoni 2006/07 in 2007/08. Od takrat se vedno zadržujejo nekje na sredini lestvice, ne glede na to pa jim je uspelo obdržati ugled enega najboljših klubov v državi. Bližnja nogometna kluba NK Dob in NK Radomlje se borita v spodnji tretjini lestvice. Pred kratkim je NK Dob napredoval v Prvo ligo, NK Radomlje pa se ravno v teh časih poteguje za enako čast. NK Domžale domače tekme igra v Športnem parku, ki ima kapaciteto skoraj 3000 sedežev, nahaja pa se v neposredni bližini Mercatorja, katerega posebnost je velik dimnik, ki je bil nekoč sestavni del tovarne slamnatih klobukov, danes pa ima vlogo lokalne znamenitosti. Na dan tekme se odpravite na stadion in si kupite vstopnico, ki po navadi stane kakšnih 5 €, ter uživajte v nogometni tekmi. ▶ **www.nkdomzale.si.**

TENIS KLUB AS LITIJA

Tenis v Sloveniji še ni množično priljubljen, a si pri vodniku *In Your Pocket* radi privoščimo partijo, tudi če nismo med najboljšimi. Tenis klub As v Litiji ob reki Savi je odlična izbira za ljubitelje tenisa, ki bi radi odigrali igro ali dve, saj se lahko pohvali s štirimi zunanjimi teniški igrišči in tremi notranjimi - v primeru slabšega vremena. V njihovi ponudbi je tudi otroško igrišče in restavracija z obilico zdravih jedi za vse ljubitelje športa. ▶ **Savska cesta 5, tel. +386 (0)1 898 08 00, info@as-litija.si, www.as-litija.si.**

DOLINA KAMNIŠKE BISTRICE

Srce Slovenije je obkroženo z »dih jemajočimi« dolinami, med katerimi še posebej izstopa dolina Kamniške Bistrice. Pohod, kolesarjenje ali zgolj sprehod po dolini njenim obiskovalcem ponudi pisano paleto razgledov in zvokov. V neposredni bližini Planinskega doma v Kamniški Bistrici, izpod z mahom obraslega kamenja, izvira reka Kamniška Bistrica, mrzla in bistra, kot je le lahko. Od tu nadaljuje svojo pot do umetnega jezera, nato pa hiti naprej na srečanje s Savo in z Ljubljano. Na jasen, sončen dan, ko sonce kuka skozi drevesne krošnje in se jezero blešči v njegovih žarkih, je dolina vredna obiska že zgolj zaradi tega prizora.

V bližini reke se nahaja Plečnikov dvorec, ki je včasih služil kot lovski dvorec kralju Aleksandru I. Načrte zanj je leta 1932 izdelal Plečnik, v obdobju Jugoslavije pa ga je pogosto uporabljal tudi Tito. V bližini se nahaja leta 1970 postavljen Spominski park, posvečen vsem, ki so svoje življenje izgubili v Kamniško-Savinjskih Alpah.

Tam, kjer je rečna struga Kamniške Bistrice najožja, sta nastali dve soteski s slikovitima imenoma – Veliki Predaselj in Mali Predaselj. Večja izmed obeh je na svoji najgloblji točki globoka 30 metrov, nato pa se odpre in podari čudovit pogled na čisto reko, ki teče po njenem dnu. Verjemite, razgled je veličasten! Tisti bolj pustolovskega duha, ki si želite sotesko pogledati od blizu, se lahko s pomočjo lokalne gorske reševalne ekipe spustite vanjo. Vendar boste za ta podvig potrebovali kar nekaj poguma!

V dolini ne bodo prikrajšani niti ljubitelji slapov. Slap Orglice je visok približno 30 metrov in se v posebno vročih dneh lahko izsuši. Do njega se lahko podate iz Predbele, pravijo pa, da oddaja zvok, ki je podoben zvoku igranja na orglice – od tod tudi njegovo ime. Reka sicer gosti tudi veliko mlinov, za vse pohodniške navdušence pa okolica ponuja tudi izreden nabor pohodniških ciljev, z najbolj priljubljenim Grintovcem (2559 m) na čelu. Poleg tega je v okolici na voljo tudi veliko kolesarskih poti.

Če boste tu iskali nastanitev, velja omeniti dve možnosti, ki še posebej izstopata. Dobro je namreč vedeti za prvi brezplačen eko kamp na svetu, Kamp Alpe (+386 (0)31 2267 63, matjaz@kamp-alpe.com, www.kamp-alpe.com za več informacij). Ta deluje s pomočjo prostovoljnih prispevkov in nima recepcije, gostje (v skupinah do šest ljudi) pa so v njem dobrodošli do štiri noči. Plačilo? Pazite nase med bivanjem, ob odhodu pa sami določite znesek prostovoljnega prispevka. Kamp je odprt od 1. junija do 15. septembra. Druga možnost, z nekoliko bolj tradicionalno ponudbo, je Planinski dom Kamniška Bistrica, ki je odprt od sredine aprila do sredine oktobra. V zgornjem delu doline, v bližini umetnega jezera in izvira Kamniške Bistrice, si boste v tej čudoviti alpski koči lahko obnovili moči po dolgem pohodu ali pa se nanj pripravili. ► **Kamniška Bistrica 9, +386 (0)1 832 55 44.**

Gostilna Adam Ravbar na obrobju Domžal se ponaša z naslovom prve zasebne slovenske pivovarne

RESTAVRACIJE

BUON PIATTO

Takoj ko boste vstopili skozi vrata, se bodo vaše nosnice napolnile z nezamenljivim vonjem Italije in njene kuhinje. Mengeš nima veliko restavracij, vendar pa vas bo kratek, le 10 minutni sprehod do predmestja, pripeljal do restavracije Buon Piatto (italijansko ime za dobro jed). Restavracija nudi meni s povprečnimi cenami, ki temelji na picah in testeninah. Vsekakor »Buon Piatto«. ► **Baragova 2, Mengeš**, tel. +386 (0)1 729 12 36/+386 (0)1 516 13 87. Odrpoto od 12:00 do 22:00, petki in sobote od 12:00 do 23:00.

DOBENSKI HRAM

Mengeš je še posebej ponosen na svojo neverjetno zeleno okolico. Dobenski hram je od mesta oddaljen le nekaj minut. Če se želite razvajati s pojedino naročenih jedi ali če si želite privoščiti le popoldansko malico, vas Dobenski hram vsekakor ne bo razočaral. Notranje zidove krasijo dela lokalnih umetnikov, kar daje občutek skupnosti. Nikar ne pozabite poskusiti domačih sladici. Dobenski hram je odlični kraj za razna praznovanja, na vsake toliko časa pa organizirajo večere žive glasbe. ► **Dobeno 7, Mengeš**, tel. +386 (0)41 99 63 84, www.dobenski-hram.si. Odrpoto od 10:00 do 22:00, ob ponedeljkih zaprto.

GOSTILNA BURICA

Najstarejša gostilna v Dragomlju, gostilna Burica, razveseljuje z odlično hrano že stoletja. Tega sicer ne moremo z gotovostjo trditi, vendar pa lahko, glede na okusnost hrane, temu verjamemo. Specialitete lokalne kuhinje in odličnega ocvrtega piščanca, ki so na meniju vsak dan, dopolnjujejo izvrstna vina in ozračje, kakršnega gre pričakovati v najstarejši gostilni v kraju. Tja se velja podati že samo zaradi obiska gostilne. ► **Dragomelj 92, Domžale**, tel. +386 (0)1 562 62 27/+386 (0)41 35 20 72, gostilna.burica@volja.net. Open 12:00 - 22:00, Sun 12:00 - 19:00. Closed Wed, Thu.

GOSTILNA & PIZZERIA FURMAN

Furman, družinska gostilna, ki stoji na Starem trgu, v samem središču Lukovice, bo po godu tistim, ki uživajo v velikih porcijah in pristnem domačem pivu. V deželi, kjer so pice po navadi velike, morate imeti veliko poguma, da svoje pice poimenujete »družinske« in še več, da svojo trditev tudi dokažete. Brez dvoma pa kulinarčni vrh menija predstavlja rokovnjaški golaž, močna jed, ki je v zgodnjem 19. stoletju skrbela, da so bili razbojniki iz okoliških hribov vedno polnih želodcev. Furman ponuja domače pivo, ki prav tako nosi pridevnik

rokovnjaški. Varijo ga v sosednji Pivovarni Lukovica, na voljo pa je svetlo ali temno pivo. Za tiste, ki popijejo preveč, pa je v moških straniščih na voljo tudi blazina za glavo nad pisoarji, še ena posebnost, ki v gostilni ustvarja prav posebno atmosfero. ▶ **Stari Trg 19, Lukovica, tel. +386 (0)41 62 95 23/+386 (0)51 33 66 66, info@gostilnafurman.si, www.gostilnafurman.si. Odprto od 07:00 do 24:00, petki in sobote od 07:00 do 02:00, zaprto ob nedeljah.**

GOSTILNA MILI VRH

Med hribi nad Kamnikom leži mala vas, ki se imenuje Žale, v tej vasi pa najdemo prijetno gostilno z imenom Mili Vrh. Je družinska gostilna s čudovito teraso, s katere lahko občudujemo zeleno naravo. Hrana je odlična, brez sramu pa lahko vprašate po lokalnih specialitetah, ki jih sicer na meniju ne boste našli. Pri gostilni Mili Vrh so izredno veseli takšnih gostov, saj jim omogočajo izražanje svoje strasti do lokalnih specialitet. Poleg izdelkov po okolici in spoznavanja lokalnih zanimivosti, organizirajo tudi petdnevne tečaje kuhanja, kjer vas bodo naučili kako pripraviti najbolj znane lokalne jedi. Veliko gostišč v Sloveniji ima oznako »domače«, vendar pa Mili Vrh v tej kategoriji prevzame prvo mesto. Pohvalijo se lahko z galerijo risb otrok, ki so skozi leta prenočevali pri njih. ▶ **Žale 10a, Kamnik, tel. +386 (0)40 20 16 98, gostilna.milivrh@kks-kamnik.si, www.gostilna-milivrh.si. Odprto ponedeljki, četrтки in petki od 10:00 do 22:00, sobote od 09:00 do 22:00, nedelje od 09:00 do 20:00, torki in srede po dogovoru.**

GOSTILNA NAROBÉ

V naselju z veliko odličnimi restavracijami kraljuje Gostilna Narobe. Pohvalijo se lahko z veliko izbiro tradicionalnih slovenskih jedi, predvsem pa so znani po kreativni uporabi ajde v svojih receptih. Tudi njihova vinska karta je izredno izpopolnjena. In četudi je notranjost gostilne lepo opremljena, je prava paša za oči zunanji vrt. Zidovi so okrašeni z različnimi starimi kmečkimi orodji, romantična atmosfera pa zapolni prostor vse do zadnjega koticčka. Na vrtu skoraj 500 let stare domačije lahko pričakujete zvrhane porcije. Odlična gastronomska izkušnja je zagotovljena. ▶ **Mengeška cesta 37, Trzin, tel. +386 (0)1 564 20 89, polona.breznik@gmail.com, www.narobe.eu. Odprto vsak dan od 10:00-23:00.**

GOSTILNA PIRC

Ko že mislite, da kulinarika ne more biti bolj inovativna, po navadi najdete nekaj, kar vas popolnoma preseneti. Mislili smo, da smo poskusili že vse vrste ocvrtega piščanca, nato pa nas je gostilna v Radomljah prepričala v nasprotno. Da bi razumeli, o čem govorimo, morate poskusiti njihovega ocvrtega piščanca. Ponujajo tudi odlične domače pudinge. ▶ **Žiška 12, Radomlje, tel. +386 (0)1 722 70 07, info@gostilnapirc.si, www.gostilnapirc.si. Odprto od 12:00 do 24:00, petki in sobote od 12:00 do 01:00, nedelje od 12:00 do 18:00, zaprto ob sredah in četrtkih.**

GOSTILNA REPANŠEK

Že skoraj 125 let Gostilna Repanšek predstavlja tisti kraj v Radomljah, kjer se ljudje srečujejo, družijo ob pijači in

Mili vrh spada v sam vrh naših najljubših lokalnih restavracij

Restavracije

plešejo, hkrati pa uživajo v eni najboljših kulinarčnih ponudb v okolici. Otroci se lahko medtem zabavajo na igrišču pred gostilno, tisti malo starejši pa ob igri namiznega nogometa ali v bazenu - tako se lahko vi popolnoma sprostiti in uživati v hrani. Gostilna Repanšek poleg tega skozi celo leto gosti mnoge dogodke, še posebej zabavno pa je pri njih za dan žena. ▶ **Bolkova 42, Radomlje, tel. +386 (0)1 722 79 50. Open 10:00 - 22:00. Closed Mon, Tue.**

GOSTILNA REPNIK

Gostilna Repnik leži v vasi Vrhpolje, ki je od Kamnika oddaljena le kratek sprehod. Gostilna Repnik je resnično poseben kraj. Ta del dežele je znan po svoji gostoljubnosti in Gostilna Repnik ni izjema. Osebe je enostavno odlično in izredno strastno do hrane, ki jo strežejo gostom. Pri hrani je poudarek na tradicionalni slovenski hrani, ki je pripravljena na najbolj avtentične načine, široka ponudba različnih vin pa le poudari okuse različnih jedi. Gostilna je elegantna mešanica formalne atmosfere in domače kuhinje ter na popoln način združuje elegantnost s sproščenostjo. Poleg ambienta in odlične hrane vam po obedu ponujajo tudi romantično vožnjo s konjsko vprego po okoliških krajih. ▶ **Vrhpolje 186, Kamnik, tel. +386 (0)1 839 12 93, info@gostilna-repnik.si, www.gostilna-repnik.si. Odprto od 10:00 do 22:00, nedelje od 09:00 do 15:00, ponedeljki zaprto.**

GOSTILNA VEGOV HRAM

Veliko gostiln trdi, da so tradicionalne in da imajo zgodovino, vendar pa to ni nujno resnica. Gostilna s prenočišči Vegov hram v Dolskem ima vsa dokazila, da lahko stoji za temi trdit-

vami. V hiši, ki sta jo za svojo družino leta 1895 zgradila Jože in Ana Zupančič, je po štirih generacijah gostilna še vedno v rokah iste družine. Občutek domačnosti se preljuje tudi v okuse jedi, na voljo je namreč klasična slovenska kuhinja, pripravljena s pozornostjo in strastjo. Tudi prostora je veliko, restavracija je namreč razdeljena na štiri dele. Vegov hram ponuja tudi 12 udobnih sob (soba za eno osebo stane od 38 €/osebo/noč), prav tako pa dajejo v najem kolesa in organizirajo vodene izlete po okoliških krajih. ▶ **tel. +386 (0)1 564 71 40/+386 (0)41 83 29 77, info@vegovhram.si, www.vegovhram.si.**

GOSTILNA ZAJC

Gostilna Zajc, ki se nahaja v naselju Mala Loka, je odlična lokalna restavracija z zanimivo notranjo atmosfero. Na voljo je mešan meni s slovensko kuhinjo, picami in testeninami, prav tako je na voljo velika izbira juh in obar. Vrt je brez dvoma kronski dragulj, saj se ponaša z okoljem, ki spominja na staro angleško podeželje. Za otroke ali neotlažljive romantike je na voljo tudi gugalnica. ▶ **Mala Loka 6, Domžale, tel. +386 (0)1 562 61 41, info@gostilnazajc.si, www.gostilnazajc.si. Odprto od 10:00 do 21:00, petki in sobote od 10:00 do 22:00, nedelje od 10:00 do 20:00.**

GOSTILNICA KAMRCA

Stavba Gostilnice Kamrca izgleda neverjetno, saj je enostavna in elegantna. Meni je raznolik, v ospredju sta italijanska in francoska kuhinja, kar poudari splošno elegantnost gostilnice. Notranja ureditev le še potrdi prvotni vtis, saj vas bo, med zbirko starin in stilskim pianom, sommelier razvajal z najboljšimi vini, kar jih premore njihova

Gostišče Trojane letno gosti 200.000 obiskovalcev

vinška klet. Na voljo so tudi zunanja sedišča. ▶ **Slovenska 56, Mengeš, tel. +386 (0)1 723 95 20/+386 (0)40 77 22 11, kamrca@siol.net, www.kamrca.si.** Odprto od 13:00 do 23:00, ob sobotah in nedeljah zaprto.

GOSTINSKO PODJETJE TROJANE

Četudi je vasica Trojane vredna ogleda, pa je gostišče na obrobju prava zanimivost tega kraja. Letno se tukaj ustavi več kot 200.000 gostov in oni že vedo zakaj. Gostinsko podjetje Trojane je v resnici gostinski kompleks, sestavljen iz več stavb z različno namembnostjo. Gostinsko podjetje Trojane je znano predvsem zaradi svojih krofov, ki so priljubljeni po celotni regiji, vsekakor pa niso edina odlična hrana, ki je v ponudbi. Na voljo je veliko različnih jedi, od pečenega mesa in testenin, do presenetljivo velike izbire vegetarijanskih jedi. Zbirka vin je precej bogata, na voljo so predvsem slovenska vina, ki dopolnijo vsak obrok, postrežba pa je ena najprijaznejših in učinkovitih, kar smo jih imeli priložnost izkusiti. V neposredni bližini gostišča je tudi manjša trgovina, za vse tiste, ki želijo hitro nadaljevati pot. ▶ **Trojane 11, Trojane, tel. +386 (0)1 723 36 00/+386 (0)41 31 54 68, gp-trojane@gp-trojane.si, www.gp-trojane.si.** Odprto od 05:30 do 23:00.

GOSTIŠČE IN PENZION KEBER

Najstarejša gostilna v Domžalah, ki je svoja vrata odprla že leta 1785, je svoje mesto našla pod devetimi kostanji, ki poskrbijo za romantično atmosfero. Težko boste našli restavracijo, ki ima nežnejšo okolico. Keber je klic tradicije, je prijetno okolje za popoldansko kosilo ali romantično večerjo. Pred kratkim je gostilna odprla tudi pizzerijo, ki po izredno ugodnih cenah ponuja velikanske pizze, prav tako

v umirjenem in enostavnem vzdušju. Rezervacija miz je vsekakor priporočljiva. ▶ **Ljubljanska cesta 112, Domžale, tel. +386 (0)1 724 15 19, stane.kovac@amis.net, www.gostilna-keber.com.** Odprto od 07:00 do 23:00, Nedelje od 10:00 do 17:00, Ponedeljki od 10:00 do 12:00.

GOSTIŠČE JUVAN

Gostišče Juvan, ki je svoja vrata odprlo leta 1968, je v oskrbi družine Juvan že tri generacije. Tri velike sobe in vrt, katerega krasijo velika orehova drevesa, vam ponujajo možnost izbire sedeža. Čeprav meni sestavljajo predvsem tradicionalne slovenske jedi in mednarodna kuhinja, moramo priznati, da so ribje jedi naravnost odlične. Gostišče Juvan ponuja tudi sezonski meni, ki še dodatno poudari nadvse prijetno atmosfero. ▶ **Ljubljanska cesta 124, Domžale, tel. +386 (0)1 724 13 11, info@gostiscejuvan.si, gostiscejuvan.si.** Odprto od 12:00 do 22:00, nedelje od 12:00 do 18:00, ob ponedeljkih zaprto.

HIŠA KRUHA KREJAN LEVEC

Ljudje izdelujemo kruh in ga jemo že od nekdaj, nekateri narodi so kruh uporabljali kot temelj celotne kuhinje. Tovarniška proizvodnja, ki je v današnjih časih prevzela pobudo peke kruha, je brez dvoma glavni krivec za dramatičen upad kvalitete kruha. Hiša kruha Krejan Levec se po svojih najboljših močeh trudi spremeniti ta trend, saj svoj kruh izdeluje le iz najboljših organskih sestavin in z njimi dosega resnično fantastične rezultate. V njihovi restavraciji strežejo le najboljše jedi slovenske tradicionalne kuhinje. ▶ **Brodlišče 21, Trzin, tel. +386 (0)1 563 73 39, info@krejan-levec.si, www.krejan-levec.si.**

Restavracije

Vegov hram v Dolskem

MENGEŠKA KOČA

Na hribu Gobavica, kakšnih 400 metrov nad morjem, vas pričakuje Mengeška koča, ki vabi na kulinarično degustacijo okoliške hrane in je obdana z neokrnjeno naravo. Vsakemu gostu se posvetijo, zaradi česar boste imeli občutek, da ste gost na družinski zabavi. Za zabavo vaših otrok bosta poskrbela igrišče in miniaturni živalski vrt, vi pa boste medtem lahko okušali juhe in obare. Izmed specialitet vam priporočamo gobovo juho, ki je resnično nekaj posebnega. Pred prvim majem pa Mengeška koča organizira eno izmed najbolj živahnih zabav, na kateri na manjka žive glasbe, postavijo pa tudi kres. ▶ **Ogrinovo 1, Mengeš, tel. +386 (0)41 77 48 61, info@mengeska-koca.si, www.mengeska-koca.si.**

MONA LISA

Mona Lisa je odlična izbira za obedovanje v centru Litije, saj ponuja široko paleto prigrizkov in kosil, predvsem pa jedi, ki vas bodo navdušile z velikostjo porcij. Na voljo je vse, od tradicionalne slovenske kuhinje do mednarodnih jedi, ponujajo pa tudi veliko izbiro vegetarijanskih jedi. Mona Lisa ima veliko prostora zunaj in znotraj, osebje pa je vljudno in izredno učinkovito. Njihovo znanje angleščine je prav tako odlično. ▶ **Ulice Mire Pregljeve 4, Litija, tel. +386 (0)1 898 41 37, barbara.smolnikar@siol.net. Odrpto od 08:00 do 22:00. Ob nedeljah zaprto.**

OKREPČEVALNICA BARCA

Živahna okrepčevalnica stoji v samem centru Trzina. Dnevni meni kosil, ki stanejo pod 6 €, se stalno spreminja, velikost porcij pa bi brez težav nahranila tudi najbolj lačnega orjaka. Na voljo je meni »ustvari si solato«, osebje pa je nadvse prijazno. Hkrati pa nas vsaka

kava, h kateri je dodan piškot, vedno znova očara. Imajo tudi ene izmed najbolj zanimivo oblikovanih barskih stolov, kar smo jih kadar koli opazili, ki so samo na videz neudobni. ▶ **Ljubljanska cesta 5a, Trzin. Odrpto od 07:00 do 18:00, zaprto ob sobotah in nedeljah.**

OKREPČEVALNICA BOR

Bor, ki stoji zraven edinega Mercatorja v Trzinu, oddaja posebno atmosfero, ki spominja na ameriške občestne restavracije iz 50-ih in 60-ih. Razlogi za to bi lahko bili skopa notranja oprema, rdeče-beli kockasti prti in zelo dolg bar. Hrana, ki jo ponujajo, je dobra, hitro pripravljena in poceni, na voljo so tudi juhe in kranska klobasa. Bor se niti ne trudi, da bi vas očaral, vendar pa ta učinek vseeno doseže s svojo starinsko atmosfero. ▶ **Reboljeva ulica 28, Trzin. Odrpto od 07:00 do 23:00, ob nedeljah od 08:00 do 13:00.**

PARK

Restavracijo Park odlikuje odličen izbor testenin, polent, mesnih in ribjih jedi. Nahaja se nasproti nogometnega stadiona in predstavlja popolno nasprotje gostinske ponudbe, ki jo je običajno moč dobiti na takih krajih. Nekatere restavracije pretiravajo z okrasjem, druge so z njimi preveč varčne. Restavracija Park s svojo udobno notranjostjo zadane zlato sredino, saj elegantne umetnine in preproste dekoracije ustvarijo popolno kuliso. Notranji in zunanji del nudi ogromno prostora, velikodušno pa je odmerjena tudi odlična hrana, še posebej ribji krožniki. ▶ **Kopališka 3, Domžale, tel. +386 (0)1 721 67 38, restavracija.park@siol.net, www.restavracijapark.si.**

Kruhek, ljubi kruhek

OKUSI KAMNIKA

Namen projekta Okusi Kamnika, ki je del širšega projekta Okusi osrednje Slovenije, je obiskovalcem ponuditi tradicionalno kamniško hrano kot tudi posredovati sodobne informacije o številnih tipičnih jedeh. V projektu sodeluje 14 restavracij z območja Kamnika in raznolikost hrane, ki jo nudijo, je naravnost osupljiva. Povrh tega pa družbeno raznolikost Kamnika skozi stoletja še dodatno ponazorijo številne zabavne zgodovinske anekdote.

Pastirji z Velike planine postrežejo z eno najbolj smešnih, v kateri glavno vlogo igra slani sir trnič. Sir, ki spominja na majhno krono ali na otroško čepico – odvisno s katerega zornega kota ga opazujete – naj bi s svojo obliko ponazarjal ženske prsi. Kljub temu, da je bilo življenje na planini samotno, so trniče po izročilu fantje podarjali dekletom kot izraz naklonjenosti. Res gre za nekoliko čuden način izkazovanja naklonjenosti, toda le kdo se lahko upre slastnemu siru?

Na drugem koncu izbora tipičnih jedi najdemo slasten Firštov divjačinski golaž. Golaž je predstavljal najljubšo

jed plemičev v 16. stoletju, zlasti pa ga povezujemo z nadvojvodo Karlom II. in njegovimi lovskimi odpravami. Karel je s svojim cesarskim spremstvom leta 1564 obedoval v bližini Predaslja v dolini Kamniške Bistrice, zato so to mizo kasneje imenovali za »vladarjevo«. Pridih gospodskega pri tej jedi se torej odraža v njenem imenu.

Za sklenitev tega seznama ni boljšega kot dobra pijača – rušovc. Žganje iz vršičkov in storžev ruševja združuje pastirsko izročilo kamniške okolice in sodobno nabiranje zdravnih zelišč. Pitje rušovca, ki je sladek - a ne presladek in močan - a tudi ne premočan, je pristen užitek. Pravijo, da je to žganje uporabno pri prehladnih obolenjih – vsekakor dovolj dober razlog za nas.

Okusi Kamnika je projekt, ki se neprestano razvija. To pomeni, da se bodo recepti spreminjali in rasli, vse dokler se bo projekt razvijal. In ni boljšega načina, da začitite Kamnik skozi stoletja, kot da ga odkrijete preko svojih okušalnih brbončic.

KAVARNE

DOL ST CAFÉ

Dol st. Café, ki stoji blizu vhoda v mesto, ni domišljavo opremljen, vsekakor pa je na njem nekaj izredno sproščujočega in tolažilnega. Morda so to oranžno-beli zidovi, elegantne rdeče-rjavi separeji ali pa morda ustrežljivo angleško govoreče osebje. Notranjost je skromno moderna in udobna. Imajo tudi kotiček s kockami, v katerem se bodo med vašo jutranjo kavo lahko sprostilili vaši najmlajši. ▶ Videm 54, Dol Pri Ljubljani, dolstreetcaffe@gmail.com. Odrpoto od 06:00 do 22:00, nedelje od 08:00 do 14:00. Zaprto ob praznikih.

KAVA BAR AFRODITA

Afrodita, ki leži na obrobju Dolskega, je kavarna z udobnimi sedišči, televizijo, ki venomer predvaja le najboljše izmed telenovel, in starim reklamnim plakatom za Coca Colo z Božičkom, ki krasi njeno okno. Na stropu lahko najdemo stilistične namige, značilne za otomaski imperij. Ponujajo piva, vina, žgane pijačke, koktejle, kave in čaje. Kavarna se nahaja nasproti glavne avtobusne postaje, zato je primerna lokacija za hitro kavo pred nadaljevanjem poti. ▶ Dolsko 53, Dol Pri Ljubljani.

KAVA BAR SOSED

Približno 30-sekundni sprehod loči cerkev sv. Margarete, ki stoji v samem centru Dola, od Kava bara Sosed, majhne kavarne s pokritim zunanjim vrtom. Imajo izredno izbiro zelo okusnih opencev, zaradi česar je nadvse primeren za popoldansko malico pred nadaljnjim raziskovanjem Dola. Za zaključek prijetne izkušnje poskrbita široka izbira pijač in brezplačni Wi-Fi internet. ▶ Dol pri Ljubljani 1e, Dol Pri Ljubljani. Odrpoto od 06:00 do 23:00, petki od 06:00 do 24:00, sobote od 07:00 do 24:00 in nedelje od 07:00 do 21:00.

KAVARNA ART & CAFÉ

Litija na žalost ni polna kavarn, tisti, ki pa si zaželijo popoldanske okrepčitve, pa zavijte v Kavarno Art & Caffé, ki stoji ob robu glavnega trga. Izbira prigrizkov je velika in je kot nalašč za hitro malico, preden se odpravite na ogled številnih znamenitosti v Litiji in njeni okolici. ▶ Trg Svobode 3, Litija, tel. +386 (0)41 42 66 46. Odrpoto od 08:00 do 22:00, petki in sobote od 08:00 do 23:00, nedelje od 08:00 do 21:00.

KAVARNA VERONIKA

Kavarna Veronika je na pogled čudovito artistična, hkrati pa ohranja občutek staromodnosti. Kavarna ima odlično lokacijo, saj stoji neposredno pod Malim gradom, ime pa je dobila po glavni osebnosti mestne legende, Veroniki - pol ženski, pol kači. Kavarna, kateri je posodila ime, ponuja veliko izbiro različnih kav, brezalkoholnih pijač in piv, za zajtrk pa vam pripravijo tople sendviče. Tukaj se pogosto zvrstijo tudi različni dogodki, kot so umetniške razstave, gledališki večeri in klavirska glasba, ki še do-

datno utrdijo umetniški vtis kavarne. ▶ Glavni Trg 6, Kamnik, tel. +386 (0)59 970 949. Odrpoto od 07:00 do 22:00, petki in sobote od 07:00 do 23:00, nedelje od 07:00 do 21:00.

KAVARNICA NA GLAVNEM TRGU

Ali v Kamniku obstaja boljša lokacija za kavarno? Kavarnica Na Glavnem trgu, ki stoji v samem središču Glavnega trga v Kamniku, je popolno mesto za preživljanje lenobnega popoldneva. Številne mize in sedeži na trgu vam omogočajo prijetno opazovanje vsakodnevnega mestnega vrveža. V mestu, polnem dobre kave, njihov ekspreso izstopa, ob večerih pa si lahko privoščite eno izmed odličnih pijač. ▶ Glavni Trg 1, Kamnik. Odrpoto od 07:00 do 23:00, petki in sobote od 07:00 do 00:00.

MESSING BAR

Mesing bar je prijeten kraj za počitek in popoldansko kavo po ogledu mesta, saj je od centra s turističnimi informacijami in glavne avtobusne postaje oddaljen kakšni dve minuti hoje. Bar se lahko pohvali s precejšnjo izbiro različnih kav, ne predragih alkoholnih pijač in vaših posebnosti, ki poskrbijo za presenečenje po mirnem sprehodu po Mengešu. ▶ Slovenska cesta 24, Mengeš, tel. +386 (0)1 723 83 60.

MOTORINO CAFÉ

Café Motorino, ki leži neposredno pred Centrom Ivana Hribarja, je udobna moderna kavarna in popoln kraj za jutranjo kavo ali sproščujočo skodelico popoldanskega čaja. Navdušila nas je izbira čaja, saj različne čaje ponujajo ob različnih urah. Notranjost je precej majhna, ob sončnem vremenu pa so na voljo številna zunanja sedišča. ▶ Ljubljanska cesta 12, Trzin, tel. +386 (0)31 74 77 89. Odrpoto od 07:00 do 22:00, ob sobotah in nedeljah od 08:00 do 22:00.

ORANŽERIJA

Takoj ko se boste spustili po stopnicah v Oranžerijo (ki se nahaja pod Gobavico), boste presenečeni, saj zunanji pogled na zgradbo ni najlepši. Vrt pa je izredno velik in čudovitega izgleda. V Oranžeriji (ki je svoje ime dobila zato, ker so v preteklosti tukaj shranjevali pomaranče) se prepleta kombinacija prijaznega osebjaja, dobre kave in odličnih sladolegov. Smo pozabili omeniti torte? Tudi te so namreč neverjetno okusne. ▶ Šolska 1, Kamnik, tel. +386 (0)1 723 76 48, info@oranzeriya.si, www.oranzeriya.si. Odprto od 08:00 do 24:00, petki od 08:00 do 01:00, sobote od 16:00 do 01:00, nedelje od 14:00 do 23:00.

POD GRADOM

V mestu, ki je nežno in simpatično, potrebujemo nekaj, kar je surovejšega izgleda. Pod gradom je točno to, kar potrebujemo. Vedno uživamo v odkrivanju neformalnih barov, le-ta pa je najboljši v Kamniku. Bar je vedno poln zgovornih lokalcev, kar še dodatno utrdi stereotip o Slovencih kot prijaznih ljudeh. Izbira piv je velika, cene pa so presenetljivo ugodne. Visoki stropi z vidnimi tramovi dodajo nekaj elegancije, zunanji vrt pa je nadvse primeren za posedanje na popoldanskem poletnem soncu. ▶ Sadnikarjeva 1a, Kamnik, tel. +386 (0)41 556 100. Odprto od 08:00 do 00:00.

POD SKALO

Čeprav moramo biti nepristranski, moramo priznati, da nas je Pub Pod skalo navdušil. Morda so za to odgovorni klasični rock ambient, pikado, biljard in fotografije po zidovih, morda pa le široka paleta različnih piv. Pod skalo boste našli pivo tudi tisti, ki se navadno ne morete odločiti med temnimi oziroma svetlimi pivami. Naravnost fantastično! Pub je izredno prostoren, zaradi česar med vikendi in ob večerih žive glasbe zagotavlja najboljšo atmosfero v mestu. Pub se nahaja kakšnih 200 metrov izven Kamnika, poleg hostla Pod Skalo, na cesti, ki vodi v štajersko mesto Celje in proti Termam Snovik. ▶ Maistrova ulica 32, Kamnik, tel. +386 (0)1 839 12 33. Odprto od 07:30 do 01:00.

PRI PODKVI

Kavana Pri podkvi, ki je skrita v stranski ulici le nekaj metrov stran od glavne ulice v Kamniku, ima med prebivalci mesta z razlogom zavidljiv ugled. Vrt s številnimi cveticami je odlično mesto za popoldanski klepet, kajti Pri podkvi ponujajo pestro izbiro mednarodnih vrst kav. Če vam ponagaja vreme, pa vas pričakuje tudi izredno elegantna notranjost. Kosila, ki se dnevno spreminjajo, so pripravljena po naročilu in so, po našem mnenju, enostavno slastna. Osebjaja je mlado in vam z navdušenjem pomaga pri izbiri in različnih vprašanjih. ▶ Trg Svobode 1, Kamnik, tel. +386 (0)59 903 307, www.pri-podkvi.si. Odprto do 09:00 do 22:00, zaprto ob nedeljah.

PIVOVARNA IN PIVNICA ADAM RAVBAR

Pivovarna in pivnica Adam Ravbar na obrobju Domžal se ponaša s prvo zasebno pivovarno v celotni državi. Pivnica, ki je ohranila atmosfero avtentičnega puba, je poimenovana po človeku, ki je pomagal zaustaviti turško vojsko pri borbi za Sisak. Zasebna pivovarna z odličnimi picami, ki je poimenovana po vojnem heroju? Pri takšni kombinaciji se resnično ne morete zmotiti. S predhodnim naročilom vam je na voljo tudi voden ogled pivovarne. ▶ Perkova ulica 17, Domžale, tel. +386 (0)1 729 55 05, info@pivnica-adamravbar.si, www.pivnica-adamravbar.si. Odprto od 09:00 do 22:00, petki in sobote od 09:00 do 23:00, nedelje od 11:00 do 22:00.

PIZZERIA IN ŠPAGETERIJA OLIVA

Pice so v Sloveniji očitno vseprisotne in tudi Trzin ni nikakršna izjema. Na ploščadi pred Centrom Ivana Hribarja stoji Olivia, najboljša picerija v naselju. Izbira različnih pic je ogromna, je pa tudi res, da minimalna razlika v ceni med veliko in malo pico, spremeni težavo izbire v nekaj povsem nepomembnega. Tudi sama velikost »malih« pic potrdi ta vtis, saj smo dobili občutek, da beseda »malo« v različnih krajih pomeni različne stvari. Vse pice so velike. Meni dnevnih jedi, ki so na voljo za 5 €, je tudi dobra izbira, vendar pa verjamejo, da je, ko smo v piceriji, skoraj nujno potrebno naročiti pico. ▶ Ljubljanska cesta 12d, Trzin. Odprto od 09:00 do 22:00, zaprto ob sobotah in nedeljah.

PRI ČEBELICI

Glede na to, da se gostiče nahaja v Čebelarškem centru Slovenije, bi pričakovali, da se bodo čebelji izdelki pojavili tudi na meniju. Količina različnih jedi in pijač, ki vsebujejo med, vas bo popolnoma presenetila. Pvič smo slišali za medeni šampanjec. Na meniju je tradicionalna slovenska kuhinja. Gostišče ima veliko prostora znotraj in zunaj, če pa se odločite, da boste obedovali zunaj, vam bo za ozadje služil izreden razgled na neverjetno zeleno okolico. Imajo celo peskovnik za otroke. Pri čebelici lahko tudi prespite v sobah s tremi zvezdicami, prav tako imajo na voljo tri ločene konferenčne sobe. ▶ Brdo Pri Lukovici 8, Lukovica, tel. +386 (0)1 729 61 13, gostisce.pricebelici@gmail.com, www.gostiscepricebelici.si. Odprto od 09:00 do 22:00.

PRI PLANINSKEM ORLU

Pred nekaj leti smo se med iskanjem bližnjice med gorami v močnem nalivu izgubili, zato smo sledili koloni avtomobilov, ki nas tje, na naše olajšanje, pripeljala do tradicionalne družinske gostilne ob cesti v Kamniško Bistrico. Parkirišče je bilo kljub slabemu vremenu nabitno polno, zato smo se odločili, da se v bližnji prihodnosti vrnemo. To smo storili nekaj mesecev pozneje in ni nam bilo žal. Gostilna Pri planinskem orlu, priljubljena pri pohodnikih, turistih in domačinih, nudi specialitete domače kuhinje, ki so pripravljene v skladu s tradicionalnimi recepti, še posebej pa slovi po divjačinskih jedeh. Če se ob obisku zaljubite v idilično naravo, ki obkroža gostilno, in bi se tu radi zadržali dlje časa, so vam v zgornjem nadstropju gostilne na voljo

Restavracije

tudi sobe. ▶ **Stahovica 20, Stahovica, tel. +386 (0)1 83 25 410, info@priorlu.si, www.priorlu.si. Open 10:00 - 22:00, Sat 10:00 - 24:00, Sun 10:00 - 20:00. Closed Tue.**

PRISTAN

Vsi na krov! Mogoče smo malce prismuknjeni, vendar se vzdusju Restavracije Pristan ni moč upreti. Tu boste ob pomirjujoči spremljavi valov, ki preveva sobo, slišali zgodbo o mornarju. In kakšna je hrana? Riba je, kot se spodobi

KRANJSKA KLOBASA

Veliko naselij trdi, da so prav oni odkrili in razvili znano Kranjsko klobaso, najglasnejše in najbolj utemeljene trditve pa prihajajo iz Trzina. Naselje je od nekdaj znano zaradi svojih mesarjev, saj v preteklosti skoraj ni obstajala hiša, ki med svojimi zidovi ne bi imela vsaj enega mesarja. Njihova najbolj znana kreacija je zelo močno dimljena kranjska klobasa. Klobaso, ki se tradicionalno je je s kislim zeljem in repo, so omenjali že v Ljubljanskih arhivih, in sicer kot eno izmed jedi, ki je bila ob pomembnejših večerih in dogodkih na jedilniku veljakov avstrijskega cesarstva. Obstaja tudi zanimiva zgodba o Francu Jožefu in njegovi izkušnji s klobaso. Nekega dne se je ustavil v majhni vasi in z začudenjem ugotovil, da je edina jed, ki je bila na voljo, domača klobasa. Ko jo je poskusil, pa naj bi izrekel te znane besede: »To pa ni navadna klobasa!« Odpravite se v Trzin, rojstni kraj kranjske klobase, in se odločite sami.

in pričakuje od restavracijo takšnega kova, odlična. Še posebej zanimiv in seveda slasten je golaž iz hobotnice. ▶ **Šaranovičeva 18, Domžale, tel. +386 (0)1 721 12 62/+386 (0)41 33 34 71, info@restavracija-pristan.si, www.restavracija-pristan.si. Open 11:00 - 22:00, Fri and Sat 11:00 - 23:00, Sun 12:00 - 16:00. Closed Mon.**

RESTAVRACIJA KRONA

Dobra hrana v sproščenem, skoraj «pubskem» ozračju restavracije istoimenskega hotela, predstavlja še eno odlično izbiro, če želite jesti v Domžalah. Čeprav meni sestavljajo običajne jedi, iz njega izstopajo pravi kulinarčni biseri, kakršna sta dvojni biftek (cenovno dokaj zasoljen, kot se za dvojnega spodobi, kajne?) in odlična solata s hobotnico. Vse stene krasijo slike, kar mogoče ni vsem po godu, vendar pa je to moč z lahkoto spregledati in odpustiti. Postrežba je namreč vrhunska! ▶ **lhanska cesta 2, Domžale, tel. +386 (0)1 724 06 00, hotel.krona@siol.net, www.hotel-krona.com.**

BARI IN PUBI

LAGOJA BAR

Ne bomo preveč dolgozeli: enostavno obožujemo notranjo opremljenost Lagoja bara. Brez nadaljnega bi bar lahko postavili v enega izmed velikih hotelov avstrijskega imperija v 19. stoletju. Je izreden in je državniški, je eleganten in očara vsakega obiskovalca. Ne samo to, tudi izbira pijač je naravnost presenetljiva. Na voljo so različni ledeni čaji in vroče čokolade, navadni čaji, kave, piva, vina in žgane pijače. Sedite lahko tudi zunaj, vendar pa je obiska vredna predvsem notranjost. ▶ **Mengeška cesta 35, Trzin, tel. +386 (0)1 564 23 97. Odprto od 08:00 do 23:00, ob petkih in sobotah od 08:00 do 01:00, ob nedeljah od 08:00 do 22:00.**

TROJANSKI KROFI

Gostinsko podjetje Trojane je znano po svojih odličnih slaščicah. Takoj, ko se ustavite na parkirišču pred gostiščem, vam nosnice napolni nezamenljiv vonj po krofih. Ko so jih leta 1961 začeli izdelovati, so jih proizvedli približno deset na dan. Ne glede na popularnost krofov, pa si niti najdrznejši ne bi upali napovedati eksplozije v proizvodnji krofov v zadnjih 50. letih. Od desetih krofov na dan se je prodaja povečala na tri do pet tisoč krofov na dan, ob prazničnih dnevih celo več. Vsako leto se proda neverjetnih dva milijona krofov. Razumljivo se je gostišče spremenilo v nekakšno svetišče za popotnike, zaradi visoke kvalitete krofov pa je lahko razumeti zakaj. Čeprav krofi tradicionalno vsebujejo marmelado polnilo, so trojanski krofi na voljo z različnimi polnili. ▶ **Gostinsko podjetje Trojane, Trojane 11, 1222 Trojane. Odprto od 05:00 do 23:00.**

www.inyourpocket.com

S KOLESI PO SRCU SLOVENIJE

I FEEL
SLOVENIA

www.srce-slovenije.si/turizem

APARTMAJI

APARTMAJI HRIBAR

Apartment Hribar, ki ležijo v Tuhinjski dolini, so prečudovita turistična kmetija, katere lokacija je kot nalašč za raziskovanje vseh lokalnih znamenitosti. Izberite si enega izmed štirih moderno opremljenih apartmajev in opazujte vsakdanje kmečki življenje, kateremu sodobna nastanitve služi kot odličen kontrast. Naprodaj so tudi številni domači izdelki, v okolici pa vas pričakuje nekaj fantastičnih kolesarskih in pohodniških poti. Apartment Hribar so resnično dobra izbira. ▶ Srednja Vas 14, Kamnik, tel. +386 (0)1 839 27 00, info@apartmaji-hribar.si, www.apartmaji-hribar.si.

B&B PRI CESARJU

Pri Cesarju je veličastna stavba s fasado z rožami. Pri Cesarju trdijo, da so se odprli še pred prihodom prvega vlaka v Ljubljano. B & b je primeren za družine, prijatelje in solo popotnike, vse sobe so namreč opremljene z brezplačnim Wi-Fi internetom, plazma televizijo in minibarom. Na voljo so različne sobe, težko pa je ignorirati ceno 92 € na noč za sobo triple superior, ki je opremljena s cesarsko posteljo. Ne spite ravno pogosto kot sam cesar, kajne? ▶ Tunjška 1, Kamnik, tel. +386 (0)41 62 98 46, info@cesarski-dvor.si, www.pricesarju.si. Enoposteljna soba 36 €/noč, dvoposteljna soba od 48€ do 74€/noč, triple superior 92 €/noč in zajtrk 4 €.

PENZION ŠPENKO

Špenko se nahaja neposredno pred kamniško avtobusno postajo. Četudi pogled na avtobusno postajo ni ravno čudovit, pa se v ozadju stavbe skriva Kamniška Bistrica in številni grički, ki nikoli ne izgubijo svojega šarma. Imajo tudi a-la-carte restavracijo, brezplačen Wi-Fi internet, sobe pa so opremljene s kabelsko televizijo. ▶ Prešernova 14c, Kamnik.

POČITNIŠKA HIŠA MATAŽIČ

Velika hiša iz 19. stoletja (ki je bila popolnoma obnovljena leta 2009) je od Kamnika oddaljena le kratko vožnjo in je nadvse primerna za ljudi, ki si želijo privoščiti nekaj več. Panoramski pogledi na Alpe so resnično čudoviti, sam izgled hiše pa estetsko ne zaostaja za čudovitim okoljem. Kaj bi lahko bilo lepše od piknika ob sončnem zahodu na zunanji terasi, ki v senci lip gleda na Alpe? Morda nočno kopanje? Na misel nam ne pade veliko drugih stvari. ▶ Vrhovje 3, Kamnik, tel. +386 (0)41 75 05 04, bwiegele@siol.net, www.vrhovje.si. €789 - 1689 na teden. week. Sprejmejo do 8 oseb.

GOSTIŠČA

B&B AND HOSTEL POD SKALO

Ime hostla in b & b (bed & breakfast, dobesedno postelja in zajtrk) do potankosti opiše lokacijo tega simpatičnega prenočišča. Pod skalo je majhno in priljudno družinsko prenočišče, ki je od kamniške avtobusne postaje oddaljeno kakšnih pet minut hoda. Hiša z desetimi ležišči ima privlačne in prijetne sobe, postelje pa so udobnejše kot v hostlih s primerljivimi cenami. Čiste sobe, odlična izbira jedi za zajtrk in sosednji pub so nadvse dobri razlogi, da hostel izberete za svoj počitek v Kamniku. ▶ Maistrova 32, Kamnik, tel. +386 (0)1 839 12 33/+386 (0)31 521 365, info@hostel-kamnik.si, www.hostel-kamnik.si. Recepcija je odprta od 07:30 do 00:00.

GOSTILNA JANEŽIČ

Še ena družinska gostilna v okolici Dola pri Ljubljani je gostilna Janežič. Na voljo imajo prijetne in moderno opremljene sobe z izredno udobnimi ležišči in z nimi izmed najlepših tesarj, kar smo jih kdaj videli. Sobe za samotne popotnike, dvojne sobe za pare in družinska soba ponujajo nastanitve za vse mogoče kombinacije obiskovalcev. Dobrodošli so tudi hišni ljubljenci. Zajtrk je odličen, kar pa vas ne bo presenetilo, ko boste enkrat preizkusili njihovo restavracijo. Tri generacije in 80 let zgodovine so razlog za odlično izbiro mesnih jedi. ▶ Pšata 25, Dol pri Ljubljani, tel. +386 (0)1 562 70 20/+386 (0)41 68 95 21, gostilna.janezic@siol.net, www.gostilna-janezic.si. Restavracija je odprta od 12:00 do 22:00, ob nedeljah od 12:00 do 18:00, ob ponedeljkih in torkih je zaprto. Soba 50 € (med vikendi 40 €), dvojna soba 70 € (60 €), družinska soba 120 € in stanovanje 100 €.

HIŠA BERDNIK

Najboljše izhodišče za raziskovanje Velike planine je hiša Berdnik. Hišo, ki stoji v dolini Kamniške Bistrice, že generacije upravlja ista družina in je od spodnje postaje žičnice oddaljena kakšnih 500 metrov. Hiša deluje kot simpatično domovanje v srcu podeželja, tistim, ki so potrebni dodatne sprostitev, pa je na voljo tudi majhen wellness center. ▶ Kamniška Bistrica 4b, Stahovica, tel. +386 (0)41 31 57 01/+386 (0)41 63 59 03, info@hisaberdnik.si, www.hisaberdnik.si.

PRENOČIŠČE KAMRICA

Je mikrokozmos mesta Kamnik. Prenočišče Kamrica je majhno, lepo, prijazno in udobno, predvsem pa stoji ob vzhodu Malega gradu, kar pomeni, da boste v Kamniku težje našli boljšo lokacijo za nastanitev. Na voljo je pet sob, veliko pozornosti so namenili podrobnostim, kar se odraža povsod. Porcije zajtrka so velike in so vredne dolačila. ▶ **Trg Svobode 2, Kamnik, tel. +386 (0)1 831 77 07, kamrica.kamnik@siol.net, www.kamrica-kamnik.com.** Odrasli 22 €, otroci od 9 do 12 let 15 €, otroci od 6 do 8 let 10 €, otroci, mlajši od 6 let zastoj. Zajtrk 3 €.

HOTELI

AMBIENT HOTEL

Ambient hotel je družinski hotel, ki se nahaja v stavbi nekdanje tovarne usnja na obrobju Domžal. Odlikuje ga pestra ponudba, saj obsega 70 prostornih sob. V štirih sobah boste lahko spali na okrogli postelji, ki zagotavlja še večje razkošje. Vsi imamo radi okrogle postelje! Za vse, ki se želite dodatno razvajati, vam v Ambient hotelu nudijo aromaterapevtske in tajske masaže. Prelep hotelski vrt predstavlja popolno kuliso, v kateri si lahko privoščite popoldansko kavo ali pijačo. ▶ **Aškerčeva 6a, Domžale, tel. +386 (0)8 200 2000/+386 (0)70 55 52 02, info@ambienthotel.si, www.ambienthotel.si.**

HOTEL KRONA

Hotel Krona ponuja nastanitev s tremi zvezdicami in gostoljubje s petimi. Četudi sobe niso pretirano dekorirane, so izredno funkcionalne in z udobnimi ležišči. Restavracija je elegantna, postrežba pa je naravnost neverjetna. Hotel je od Kamniške Bistrice oddaljen le kakšnih 100 metrov hoda, kar je čudovito, če se želite ob sončnem zahodu sprehajati ob reki. ▶ **Ihanska 2, Domžale, tel. +386 (0)1 724 06 00, hotel.krona@siol.net, www.hotel-krona.com.**

HOTEL MALOGRAJSKI DVOR

V notranjosti obnovljene gostilne iz 19. stoletja najdemo družinski hotel, ki je, čeprav ima zmerne cene, primeren za zahtevnejše obiskovalce mesta Kamnik. Sobe so velike, razkošno opremljene in udobne. Prav tako je osbeje zelo ustrežljivo in pripravljeno pomagati, ne glede na del dneva ali noči. Restavracija je prav tako odlična izbira, saj vam postrežejo s tradicionalno slovensko kuhinjo, sestavljeno iz lokalnih specialitet. Na jedilniku so tudi žganci, znani tudi kot »steber dežele Kranjske«, jed iz ajdove moke, za katero so otrokom včasih govorili, da bodo veliki in močni, če jih bodo jedli. Hotel ponuja brezplačen prevoz od in do letališča Jožefa Pučnika Ljubljana (t. i. Brnik). ▶ **Maistrova 13, Kamnik, tel. +386 (0)1 830 31 00, info@hotelkamnik.si, www.hotelkamnik.si.**

www.inyourpocket.com

PENZION MOJCA

Penzion Mojca je izredno udobno prenočišče na območju obrtno industrijske cone v Trzinu, kjer so se pri zagotavljanju udobja in lepote resnično potrudili. Penzion Mojca se lahko pohvali s stenskim ogrevanjem sob, ki zagotavlja konstantno letno temperaturo (ne glede na vaše želje). Vsaka soba je opremljena v drugačnem stilu, ne glede na to pa penzion uspešno ohranja osnovni vizualni stil zgradbe. Za izreden zaključek izkušnje poskrbijo plazma televizije, velike postelje, brezplačen Wi-Fi internet, restavracija z odličnimi sezonskimi jedmi in brezplačno parkirišče. ▶ **Blatnica 10, OIC Trzin, tel. +386 (0)1 562 21 73/+386 (0)41 40 42 60, info@penzion-mojca.si, www.penzion-mojca.si.** Enoposteljna soba stane 60 €, dvoposteljna soba 90 €.

KAMPIRANJE

KARAVANING PO SRCU SLOVENIJE

Karavanning morda ni tako popularen, kot je bil pred nekaj leti, regije v Srcu Slovenije pa se kljub temu trudijo, da bi ga obudile. Po regiji so ustanovili širok sistem počivališč za hišice na kolesih in tako obiskovalcem ponudili nekaj drugačnega. 18 počivališč vam ponuja tradicionalno domačo hrano in nastanitve, še dodatnih devet pa vam ponuja tople tradicionalne obroke. Na voljo je tudi več kot 40 različnih turistično privlačnih točk, kjer se vozniki in potniki lahko sprostijo, poskusijo lokalno hrano in uživajo v naravi, preden se osveženi odpravijo naprej.

Ali res obstaja boljši način preskušanja in kupovanja lokalne hrane in izdelkov, kot v hiši, v kateri so bili narejeni? Počivališča obkrožajo številne kolesarske in pohodne poti, tako da imate možnost odkriti skrite naravne zaklade te resnično lepe regije. Zemljevid sistema počivališč je na voljo na www.srece-slovenije.si ▶.

